

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE C

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Parčna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
enosolpna petstvrsta po 18 vin.

Poslano:

enosolpna petstvrsta po 30 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredno
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bo n.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Nevarnost Velike Albanije za
Avstrijo in Italijo.

Albanci dobe svojo državo. Sicer ne bo tako velika, kakor bi jo rad videl grof Berchtold, pa tudi ne tako majhna, kakor bi bilo prav Rusiji.

Pri osnutju albanske države, ki bi se sama iz sebe čisto gotovo ne bila tvorila, vodi našo in laško diplomacijo načelo, da se ima ob Adriji ohraniti dosedanje ravnotežje, to je, da se ne smeta ob Adriji ustaliti še Srbija in Grčija. Na skrivnem pa računa avstrijska diplomacija na to, da bo mogla kdaj Albanijo zasesti, iste misli pa gojijo tudi naši pristrčni laški sosedi, ostale velesile pa, ki so jim te tendence znane, se trudijo Albanijo popolnoma nevtralizirati, to je avstrijski in laški vpliv kolikormogoče paralizirati.

Pri tem pa menda Avstrija in morebiti tudi ne Italija ne računata na vse drugačno možnost. Albanci so med seboj hudo needini, najhujše je to, da je 60 odstotkov teh ljudi mohamedanskih, to je za napredek nesposobnih, dežela nima veliko naravnih sredstev za povzdigo kmetijstva in trgovine, a ne da se tajiti, da so Albanci po naruri dosti inteligentnejši narod, predvsem pa so se znali ohraniti vedno kolikortoliko neodvisne. Ni izključeno, da se v novih razmerah vendarle povzdignejo. Potem pa zna nastopiti možnost, da bodo po zgledu drugih balkanskih narodov pokazali vsej evropski diplomaciji fige in bodo svojo morskobal, po kateri se marsikomu cedijo sline, skušali ohraniti zase in se tujemu vplivu upirali in sicer uspešno — kajti Albanci so jako trd oreh, naj bodo te ali one vere in stranke.

Drugi uvaževanja vredni moment je ta, da bo več kot ena tretjina Albancev živela pod vladno Srbije, Črnogore, Bolgarije in Grčije. Če bodo te države znale s svojimi Albanci pametno ravnati, bodo Albaniji vzgajale najboljše politične in gospodarske moči in se bodo tudi sicer ustvarili med Albanijo in ostalim Balkanom jako živahni odnosi. Časih kritični, časih dobri, toda ni izključeno, da bo Albanija polagoma našla opore v balkanski zvezi, če bo ta trdna in bo zasledovala svoje namene modro in energično dalje. Taka

Albanija potem ne bo samo protiutež proti ekspanzivnim težnjam Srbije v smeri proti Adriji, marveč morebiti še bolj protiutež proti vsakršnim aspiracijam obeh jadranskih velesil od morja sem proti Balkanu. Pomisliti je tudi to, da se bo prejalislej tudi Rumunija naslonila na balkansko zvezo, ker se bo tako tudi ona iznebila tako »blagohotnega« vpliva z Dunaja kakor »gorečih simpatij« iz Peterburga.

Zelo smo radovedni, če na dunajskem »Ballplatzu« in v rimski »Consulti« kaj na to mislijo. Če ne, bi utegnili v nekaj desetletjih postati nekaterim, ki so se tako potegovali za veliko Albanijo, še žal. Velika Albanija, ki bi se prizadevala za napredek dežele in bi vsak tuji vpliv od sebe odbijala, bo namenom, ki jih tako v Avstriji kakor v Italiji gotovi krogi z Albanijo goje, veliko bolj nevarna nego mala Albanija. Nočemo prorokovati, naši argumenti pa imajo morebiti le precej za sebe.

Tišina pred novimi dogodki.

Prof. A. Bezenšek.

Sofija, 24. februarja 1913.

V poslednjem času je postalo precej tiho na bojnem polju, ali bolje rečeno: z bojišča ni bilo nobenih posebnih važnih novic; a kar se tam godi, to je — po našem mnenju — tišina pred važnimi dogodki. Tudi početkom vojne je bilo podobno: dolgo časa je bilo vse tiho, tako da smo se že bali, da bo kaj neugodnega; kar smo bili presenečeni iz izveštij o sijajnih zmagah.

Naj bi bilo tudi sedaj analogno! Sicer pa so mnenja različna. Nekateri mislijo, da vojne operacije zaradi slabega vremena sploh niso mogoče, ker je padlo toliko dežja in snega, da je zemlja globoko premočena in je pri pomankanju cest in potov nemogoče vsako premikanje vojnih čet bodisi s strani Bulgarov kakor s strani Turkov. Tretji pa so tega mnenja, da mladoturki snujejo o miru, da ga željno pričakujejo in zaradi tega fatalistično roke križem drže.

Posamezna vzeta le-ta mnenja ne bodo popolnoma resnici podobna, a skupaj vzeta, se ji bodo približala.

Vprašanje bi se moralo postaviti tako: kdo bi moral začeti sedaj z res-

nimi vojnimi operacijami — Turki ali Bulgari?

Kar se Bulgarov tiče, nimajo pravega vzroka za inicijativo, čim ni njihov namen, zavojevati novih teritorij. Z naprejem nima bulgarska armada druge naloge, kakor braniti to, kar je pridobila do sedaj in odvzeti Turkom vsako možnost, da bi Bulgare na katerikoli točki iznenadili. A samo na iznenado so računali turški poveljniki, ko so prevzeli poveljstvo vojske po vseh porazih, katere je pretrpela v prvi vojni.

Politika iznenadenja se jim je pa — kakor dokazujejo posebno dogodki iz Gallipolija in okolice — jako slabo obnesla. Z nenadnimi zavratnimi napadi na protivnika so mislili Turki povzdigniti pobiti duh svoje armade; to je bila njihova poslednja nada, katera pa je šla po — morju in po suhem.

Turška ofenziva, ali pravzaprav skromen poizkus ofenzive, se je torej popolnoma izjalovil. Turki se niso pokazali sposobni za ofenzivo, kakor ne popreji za defenzivo.

Poskušali so svojo vojno srečo z novimi vojskami in z novimi poveljniki a la Enver bej, znan »romantičen junak leve postave«, a vse je bilo brezuspešno. Izginili so s površja on in njegovi tovariši; ni jim ostalo drugega kakor sprizniti se z dejstvi, ter »premišljevati« — ne več o slavi otomanskega carstva, ampak o tem, kako bi se rešila bodočnost turške države v onih mejah, katere bo dobila po vojni.

Da je temu tako, o tem priča njihovo stremljenje, skleniti čim prej mir, da se reši, kar je še moči rešiti.

In to je eden izmed vzrokov, da vlada zdaj tišina v vojnih taborih. A tem bolj živo je v krogih mladoturških prvakov. Peče jih vest, da so se spustili v podvzetja, katerim niso kos, in da so vodili taktiko, ki se je na bojnem polju tako slabo obnesla, in ki jim tudi na diplomatskem polju ne bo ničesar koristila.

Mladoturki ne bodo mogli reči, kakor Franjo I. po bitki pri Paviji (1525): »Vse je izgubljeno, samo čast ne.« Oni so vse izgubili, tudi čast.

Ako se nadejajo, da jim po novem miru ne bo treba plačati denarne odškodnine, se jako motijo. K odškodnini, katero bi bili imeli plačati po londonskih dogovorih, se bo prištel znaten plus nekoliko milijonov za stroške, ki

jih imajo zvezne države z nadaljevanjem vojne in so jih imele začasa brez-krajnega premirja pred isto. Tudi se bo vzela v račun odškodnina rodbinam ubitih in ranjenih v novi vojni.

Drugo vprašanje pri sklepu bodočega miru bo to: Kje bo opredeljena stalna meja med Turčijo in Bulgarijo.

Na londonski konferenci ni bilo o tej meji pravzaprav nič govora. Dogovori so bili pretrgani pri debatah za Odrin in odrinski vilajet; in v rešenju tega vprašanja so iskali turški delegati določbo glede prihodnje meje med novo Bulgarijo in Turčijo. Pa opiranje bulgarskih delegatov na Odrin in odrinski vilajet bi bilo moralo Turkom odpreti oči, da Bulgari Odrina in vilajeta nočejo odstopiti, ker smatrajo svoje pravo nanj kot nepobitno in popolno.

Evropa je bila v tem solidarna in bivša turška vlada končno isto tako.

A sedaj so te bulgarske zahteve šle »ad acta«. Na tej zastareli podlagi novega miru ni več moči sklepati.

Bulgarska meja mora iti mnogo dalje proti jugu in iztoku nego sega odrinski vilajet. Do Mramornega morja hoče Bulgarija imeti dostop, kate-rega si je z orožjem priborila. Ona hoče imeti nad Mramornim morjem svojo »kontrolno« in kar je s tem pojmom združeno.

Brez izpolnitve teh pravičnih zahtev ne bo lahkot mogoče miru skleniti. Zato pa mir ni še tako blizu in sedanja tišina ga ne bode neposredno dovedla.

Balkanska vojska.

NA BOJIŠČU V TRAKIJI IN PRED ODRINOM.

Pariz, 26. februarja. »Matin« poroča iz Carigrada: Turški generalni štab je dobil obvestilo, da so Bulgari koncentrirali veliko čet med Dimotiko in Ergene.

Carigrad, 26. februarja. Oficialno poročilo pravi: Zaradi slabega vremena so večeraj vojaške operacije počivale. Zdravstveno stanje čet je povoljno.

Sofija, 26. februarja. Operacije pred Odrinom se kmalu zopet začno. Srbi so poslali iz Soluna šest baterij brzostrelnih topov in štiri baterije havbic od francoske firme Creuzot, ki so že postavljeni. Obstreljevanje bo zdru-

LISTEK.

Roža svetla.

Angleški spisal H. R. Haggard.
(Dalje.)

»Poslušajte, kraljica, emirji, ljudje,« je nadaljeval. »Soročadnik sem te gospice in njen zaročenec; kot vitez sem ji prisegel služiti do zadnjega dihljeja. Ako je ona kriva kake krivde proti Saladinu, sem jaz še bolj kriv in tudi mene naj zadene njegovo maščevanje. Pojdimos.«

»Wulf, Wulf,« je rekla. »Tako ne sme biti. Eno življenje zahtevajo — ne obeh.«

»Gospica, če sva dva, bo zadoščenje večje in Saladin bo še bolj usmiljen. Ne, ne prepoveduj mi. Živel sem zate in zate umrjem.«

»O Wulf!« je vzkriknila Rozamunda. »Ti mi greniš moje zasluženje.«

Nato pa ji je zašepetal na uho: »Draga Rozamunda, ne brani mi tega, sicer me tiraš v blaznost, ko brez tebe ne morem živeti.«

Rozamunda mu je vsa v solzah odgovorila: »Premočen si zame. Zgodi se božja volja!«

Pa tudi drugi ga niso skušali ustavljati.

Rozamunda je prišedši do opatinje hotela poklekni pred njo, a opatinja poklekne pred njo in jo poljubi. Tudi ostale sestre so jo poljubile v slovo. Nato so pripeljali duhovnika, pobožnega moža.

Temu sta se pred oltarjem izpovedala svojih grehov, najprvo Rozamunda, za njo pa Wulf, ter prejela odvezo in sveti zakrament v tisti obliki, kakor sa ga dajali umirajočim. Izvzemši emirjev so vsi drugi navzoči klečali in molili za nju.

Slovesni obred je bil pri koncu. Ostali so in v spremstvu dveh emirjev — tretji je namreč že poprej hitel v spremstvu k Saladinu, da ga obvesti — so odšli kraljica, njene redovnice in vsi ostali iz cerkve in skozi samostanske prostore v ozko Ulico Gorja. Tukaj je prijel Wulf Rozamundo za roko in jo vodil, kot vodi brat sestro k pokroki. Prijazno je sijal mesec, svitlo kakor dan. Glas o tej čudni zgodbi se je bil bliskoma raznesel po mestu in ozke ulice so bile natlačene polna gledalcev, ki so stali tudi pri vseh oknih, po vseh strehah.

»Gospica Rozamunda!« so klicali. »Blažena Rozamunda, ki gre v mučniško smrt, da nas reši. Čista Roza-

munda in njen vrli vitez Wulf!« In trgali so cvetlice in zelenje iz vrtov in jima posipali z njimi pot.

Z nagnjeno glavo in vedrim obličjem sta stopala po dolgi, vijolični se ulicah, spremljana od množice, vojaki so jima delali pot, in ženske so vzdigovale svoje otroke, da so se mogli dotakniti Rozamundinega oblačila in da so ji videli v obraz. Dospeli so do mestnih vrat in sprevod se je ustavil. Tedaj je gospod Balian iz Ibelina spregovoril:

»Gospica, v imenu jeruzalemskega ljudstva in vsega krščanstva ti dajem čast in hvalo, in tudi tebi, Wulf d'Arcy, najvrlejšemu in najzvestejšemu vseh viteзов.«

Približal se jim je tudi škof v spremstvu duhovnikov, ki so prepevali, ter ju slovesno blagoslovil.

»Ne slavite, ne zahvaljujte naju, marveč molite za naju,« odgovori Rozamunda, »da doseževa namen, ki mu z veseljem darujeva življenje; po najini smrti pa molite za mir in pokoj najinih grešnih duš. Ako pa ne bi imela uspeha, kar se prav lahko zgodi, tedaj se le spominjate naju, da sva storila kar je bila nama sveta dolžnost. Strašna tuga je prišla nad to deželo in Kristusov križ je obdan od sramote. Ali iznova se zasveti in potem bodo ljudje

na veke pripogibali pred njim kolena. O da bi živeli! Da bi se rešili! To je poslednja prošnja, združena z željo, da bi se videli zopet v nebesih, ko naposled umrjete i vi! Sedaj pa: z Bogom!«

Odšla sta skozi vrata sama, množica pa je jokala ob Saladinovem taboru. Rozamundi so ponudili nosilnico, a jo je odklonila. Stopali so poč poč griču vkreber in dospeli do velikega štirioglatega odprtega prostora sredi tabora na Oljski gori, onstran sivega drevja Getzemanskega vrta. Tamkaj jih je pričakoval Saladin v velikem blesku, okrog njega pa so stali tisoči in tisoči njegovih vojakov, ki so jih molče gledali.

Dospesvi pred sultana sta pokleknila pred njim; Rozamunda v snežnobeli obleki redovnice-novice, Wulf pa z razbitim oklepom. (Dalje.)

Novo cerkveno glasheno delo.

Hvalite Gospoda v njegovih svetnikih! (Ps. 150.) Pod tem naslovom je izdal naš plodoviti skladatelj gospod Stanko Premrl v založbi Katoliške tiskarne 20 pesmi za mešan zbor v čast svetnikom. Pesmi je posvetil iz piete-te spominu svojega nekdanjega pred-

ženo s splošnim naskokom. Vreme se je izboljšalo.

Pariz, 26. februarja. »Matinov« poročevalec poroča 22. t. m. iz Odrina, da je bulgarsko obstreljevanje mesta kruto, ker napravi veliko škodo v mestu, ne da bi se namen obstreljevanja dosegel. **Mestu primanjkuje živeža.** Šukri paša pa mesto naravnost heroično brani.

Sofija, 26. februarja. Turki so včeraj zopet napravili poizkuse, da bi izkrcali nekaj čet. Pet turških ladij je priplulo do Budime, a ko je vojaštvo jelo stopati na suho, so ga Bulgari napadli in pregnali z znatnimi žrtvami. Še ob 2. uri popoldne je bilo slišati grmenje topov.

Carigrad, 26. februarja. Uradno oporekajo trditvi Bulgarov, da so imeli Turki v zadnji bitki pri Šarkeju 1000 mrtvih in ranjenih, z vo odločnostjo. Turki so izkrcali samo dve stotnji, ki sta napadli dva bataljona Bulgarov od strani in ju potisnili nazaj. Šest bataljonov je prišlo Bulgarom na pomoč, a Turki so jim preprečili vsako ofenzivo. Vse se je izvršilo v najlepšem redu, tudi zopetno ukrcavanje. Bulgari so pustili na bojišču 240 mrtvih in mnogo ranjenih, Turki pa niso imeli več kakor 35 mrtvih in 25 ranjenih. Carigradska javnost se temu nerodnemu poopravku smeje.

GRŠKA AKCIJA NA BOJIŠČU.

Carigrad, 26. februarja. »Tanin« poroča, da odpošlje Grčija iz Soluna še 40.000 mož pred Janino.

London, 26. februarja. »Daily News« poroča iz Aten, da je Grčija razširila blokado do Drača.

MISIJA HAKKI PAŠE PONESREČENA?

London, 26. februarja. Poročevalec »Piccola« poroča iz Londona, da je Hakki paša v Londonu predložil dva predloga: prvi, naj bi velesile intervenirale pod gotovimi pogoji v prilog miru, drugi pa, naj bi Anglija sama razsodila, pod kakšnimi pogoji naj se sklene mir med Turčijo in balaknsko zvezo.

Sir G. y je oba predloga zavrnil.

Turčija ponuja Angliji tudi, da prizna angleško-nemško pogodbo glede zadnje trase bagdadske železnice, zahteva pa odpravo kapitulacij in pravico zvišati carino. Glede prvega vprašanja Anglija odklanja vsak junktim, drugo pa spada pred vse velesile. Grey je to sporočil že Tewfik paši, preden je še Hakki v London došel.

Sir Grey je dal Hakki paši razumeti: Velesile niso se pozabile, kako je mladoturška vlada preprečila njihovo diplomatično akcijo. Velesile zdaj tudi ne morejo v vojsko poseči, da ne izzovejo novih komplikacij, ko so komaj premagale rumunsko - bulgarsko in avstrijsko - rusko krizo. **Turčiji ne ostane nič drugega kakor da se začne z balkansko zvezo sama direktno pogajati.**

ALBANSKO VPRAŠANJE. — DJAKOVO POSTANE ALBANSKO, DEBAR SRBSKI?

London, 26. februarja. Tu upajo, da se bo tudi albansko vprašanje do polovice marca rešilo. »Daily Telegr.« poroča z Dunaja, da **Djakovo pripade Albaniji, samostan Dečani in Debar pa Srbiji.**

nika na koru stolne cerkve, Gregorija Riharja, katerega petdesetletnico njegove smrti obhajamo letošnje leto in ki si je v svojem času pridobil mnogo zaslug za cerkveno glasbo.

Stanko Premrl zavzema med skladatelji najnovejše dobe odlično mesto in zato zasledujemo njegovo delovanje na tem polju s paznim očesom.

Ko sem pregledoval te njegove novejšje skladbe, se mi je nehote urinila v spomin pravljica, ki sem jo slišal v svojih otroških letih o ajdovskem dekletu v starodavnih časih, ki pripoveduje, da je bila tako velika, da je stala z eno nogo na Šmarni gori, z drugo pa na vrhu Sv. Jošta. Na to misel sem prišel, ko sem primerjal višino, na kateri je stala naša glasbena umetnost pred pol stoletjem z njenim sedanjim razvitkom. Ko bi bil jaz pisal pred petdeset leti tako kakor sedaj, ali kakor so pisane gori navedene skladbe, bi me bili križali. Dobro se še spominjam, ko sem malo ne pred polstoletja izdajal v Pragi svojo »Liro Sionsko« s svojimi cerkvenimi napevi, v katero sem uvrstil neki napev, ki je bil nekoliko kontrapunktično izveden. Kaj mi je pri tej priliki pisal nek moj sošolec, učitelj? Nikar ne skladaj takih pesmi, mi je pisal, vzemi si rajše za zgled Lannerja ali Straussa! — Ti moj Bog, Lanner in Strauss in pa cerkveni napevi! To do-

Belgrad, 26. februarja. Rusija bo po smekaj došlih informacijah v jutrišnji (današnji) seji poslaničkov izjavila, da **Skader prepušča Albaniji.** Srbiji se odkaže nevtralni izhod na Adrijo. Pašić se baje v kratkem poda na Dunaj.

Dunaj, 26. februarja. Severnočeški poslanci izjavljajo, da je grof Stürgkh svojo pomirjevalno izjavo glede mednarodnega političnega položaja bral iz nekega listka, kojega besedilo se je postavilo v sporazumu z zunanjim uradom ter hočejo v parlamentu vložiti interpelacijo, zakaj je »Fremdenblatt« Stürgkhovo izjavo poskušal oslabiti.

AVSTRIJA IN RUSIJA SE DOGOVARJATE ŽE GLEDE OBOJESTRANSKE DEMOBILIZACIJE.

Dunaj, 26. februarja. »Tagespost« se poroča, da se Avstrija in Rusija zdaj resno odgovarjate tudi glede obojestranske demobilizacije. Car je glede tega vprašanja 25. t. m. konferiral s Sasonovom, vojnim ministrom in šefom generalnega štaba. Rezultat se še ni dosegel, se pa tekom 48 ur pričakuje. Angleški kabinet Rusiji nujno svetuje skorajšnjo ugodno rešitev albanškega vprašanja.

Dunaj, 26. februarja. »Deutschböh-mische Korrespondenz« je izvedela, da so se storile že vse priprave, da se rezervisti 1. marca odpokličejo. Na ruski meji se odpokličejo vsi, na srbski pa le en del, in sicer tisti, ki že najdelj služijo. Vseh rezervistov od južne meje še ne kaže odpoklicati, ker mora Srbija preje svoje čete odpoklicati iz Drača in ker se ne ve, kaj bo Črnogora glede Skadra ukrenila.

POSLANIŠKA REUNIJA V LONDONU.

London, 26. februarja. V dobropo- učenih krogih ne verujejo, da bi jutrišnja (to je današnja) seja poslaničkov prinesla popolno rešitev albanškega vprašanja. Angleški krogi pa žele, da bi se vsa večja sporna vprašanja med velesilami saj do drugega tedna v marcu rešila, ko se zopet sestane parlament. **Jutrišnja (današnja) seja poslaničkov se bo bavila z rumunsko-bul-garskim vprašanjem.**

Dunaj, 26. februarja. Včeraj se je nenadoma vršila seja poslaniške reunije, ki se je pečala z vprašanjem tujcev v Odrinu in z rumunsko-bulgar- skim sporom. Jutri (danes se zopet vrši seja. **Albansko vprašanje pa pride v razgovor šele, ko se bosta Avstrija in Rusija dogovorili tudi glede demobilizacije.**

MIR NA OBZORJU?

Dunaj, 26. februarja. »Politische Korrespondenz« poroča iz Londona, da je v kratkem pričakovati konca vojske.

Carigrad, 26. februarja. »Tanin«, glasilo mladoturkov, piše, da Turčija ni začela vojske samo zaradi Odrina, temveč tudi za narodno čast. Tudi če Odrin pade, Turčija ne odloži orožja. Bulgari ne bodo mogli ogroziti Carigrada. »Tasvir-i-Efhar« zahteva, da se vojska še bolj energično nadaljuje. — To pisanje pa ne more prikriti dejstva, da vlada miru nujno želi.

Carigrad, 26. februarja. »Excelsior« poroča, da se mnogo govori o miru, vendar se pa ne bo še tako hitro sklenil. Operacije so vsled snega in blata ustavljene. Vojska se bo še mesec dni vlekla naprej.

volj karakterizuje glasbeno obzorje takratnih organistov na deželi.

Danes gledamo in poslušamo glasbo z vse drugačnim pojmovanjem kakor pa tedaj. Napredek v tem pogledu je, četudi ne tako orjaški kakor ajdovskega dekleta, vendar velikanski, če primerjamo skladbe iz onega časa z današnjimi skladbami, bodisi glede njih kvantitete, bodisi glede njihove kvalitete. Prejšnjo dobo so pri nas gledali preveč na prijetno melodijo, ne glede na to, ako ista tudi odgovarja petemu besedilu in se je na ta način preveč zanemarjala harmonizacija. Izogibali so se kolikor moč disonancam, ker te nespretnim pevcem niso ugajale. Res je, kar nekateri trdijo, da je melodija duša in harmonija pa tako rekoč telo skladbe. Toda če je telo spušeno, nam tudi ni posebno všeč. Tako tudi melodija ne more priti do prave umetniške veljave, ako ni v pravem skladu s harmonijo. In ravno kar se tiče harmonizacije skladb, smo zadnje čase napravili velik korak naprej.

Ta napredek se je zahvaliti temu, ker se strokovna naobrazba sedaj bolj kultivira kot nekdanj, ker ni bilo pri nas nikakršnih šol za to. Kdo pa bi hotel pri tem zatajiti velike zasluge, katere si je v tem pogledu v prvi vrsti pridobil dr. Gobjmir Krek, ki urejuje »Nove Akorde«. (Dalje.) Fr. Gerbič.

Sofija, 26. februarja. Dr. Danev je izjavil, da Bulgarija o mirovnih prizadevanjih Turčije oficijelno še ni obveščena. Privatno pa izvemo, da se Hakki paša trudi doseči mir na podlagi kolektivne note velesil. Bulgarija mirno čaka razvoja vojnih in političnih dogodkov.

BULGARIJA IN RUMUNIJA.

Berolin, 26. februarja. Vest, da sta Rusija in Nemčija dobili od velesil mandat, da med Bulgarijo in Rumunijo posredujeja, ni resnična. Posredovanje se bo izvršilo od strani vseh velevlasti. Mogoče pa je, da se bo vršila tozadevna konferenca v Peterburgu.

Sofija, 26. februarja. Nacionalna stranka razvija v Dobrudži živahno agitacijo proti eventualnemu odstopu Silistrije.

OFICIRJI SE IŠČEJO.

Carigrad, 26. februarja. Mestni poveljnik pozivlja 5 častnikov, ki pripadajo antiladoturški ligi in kateri se nahajajo v Carigradu, ne da bi jih mogli izslediti, naj se tekom 24 ur javijo, če ne se bodo iz armadne liste izbrisali.

AVSTRIJSKI POSLANIK V PETERBURGU.

Peterburg, 26. februarja. »Rječ« poroča, da je avstro-ogrski poslanik v Peterburgu, grof Thurn - Valsassina prosil, naj se odpokliče, ker ne prenese peterburškega zraka.

GRČIJA IN BALKANSKA ZVEZA.

Atene, 26. februarja. Opozicija namerava prihodnjo sredo, ko se zbere zbornica, povzročiti debato glede Soluna, egejskih otokov in Janine. Venizelos je velik optimist in je izjavil, da je prepričan, da se bodo balkanski zavezniki glede razdelitve osvojenega ozemlja med seboj sporazumeli.

UŽALJENA ITALIJA.

Rim, 26. februarja. V včerajšnji seji poslanske zbornice je poslanec Montu vložil na zunanjega ministra interpelacijo, v kateri izjavlja, da se je na nekem javnem avstrijskem shodu zabavljalo čez italijansko armado in grdilo italijanski narod. Zahteva odločno, da zunanji minister preišče zadevo in nato zahteva zadoščenje. V imenu vlade je odgovoril na interpelacijo državni podtajnik, di Scalea, ki je izjavil, da je vlada v tej zadevi že poizvedovala, da pa se ni moglo dognati ničesar pozitivnega. Če se vest, da se je na dotičnem shodu v resnici blatilo čast italijanske armade, potrdi, bo napravila italijanska vlada vse primerne korake na Dunaju, da dobi Italija zadoščenje in bosta rešena čast in ugled italijanske armade. Poslanec Montu se je zadovoljil z odgovorom državnega podtajnika in izjavil, da je italijanska vlada v sličnih slučajih postopala napram svojim zaveznicam vedno skrajno koncilijantno in obzirno. Upa, da bo vlada ukrenila vse potrebno in zahtevala, da se prihodnjič sliha zborovanja v Avstriji kratkomalo zabranijo.

DROBNE VESTI.

Carigrad, 26. februarja. Jutri se odpelje Džavid paša z bivšim tajnikom palače Halil Zia v London, kjer bo pod predsednikom Hakki paše nadaljeval priprave za mirovno pogajanje. Tudi bivši predsednik parlamenta Ahmed Riza-beg, ki je zdaj v Parizu, se odpelje s posebnim nalogom mladoturške stranke v London.

Pariz, 26. februarja. V tukajšnjih političnih krogih trdijo, da ima bivši finančni minister Džavid paša, ki potuje v Pariz, London in Berlin, nalogo, da se pogaja radi velikega posojila.

Solun, 26. februarja. Dosedanjim kandidatom za prestol nove Albanije se je pridružil tudi bivši poveljnik Soluna, Ahmed Hasan Tahsim, ki je sedaj grški jetnik. Naznanil je svojo kandidaturo potom grške vlade.

Pariz, 26. februarja. »New York Herald« javlja iz Port Sajda, da je imela turška križarka »Hamidiye« priti sinoči v Port Sajd, in potem odpluti v Rdeče morje.

Carigrad, 26. februarja. »Tanin« se bavi z izredno velikim številom plesov, maskarad in drugih veselic, ki se ob sedanjem času prirejajo v mestu, ter pravi: »Mučno je gledati take reči, medtem ko vidimo po ulicah naše vojske umirati od mraza, korakati na bojišče in vemo, da je sovražnik 50 kilometrov od mesta. Vlada naj bi se spomnila svoje dolžnosti in prepovedala ob sedanjem času vsako veselico in zabavno priredbo.

Carigrad, 26. februarja. Veliki vezir se je včeraj razgovarjal z avstro-ogrskim, francoskim in angleškim poslanikom o političnem in vojaškem položaju.

Obleganje Skadra.

Težaven položaj črnogorskih čet. — Srbi mirujejo.

Odkar so Turki izgubili utrdbe krog Skadra — izvemši seveda Taraboš — so se zaprli v mesto in očitno ne mislijo več na protinapade. Z izpadi sicer še nagajajo, toda redko, med tem ko so preje z Bardanjola dan na dan izpadali; nekajkratov so poizkusili celo popolnoma organiziran in dobro napeljan protinaval ter vsakokrat prizadeli Črnogorcem obilo gorja in napora. Ali se Turki po zadnjih izgubah čutijo preslabe za izpade in nava-le ali se jim pa le-ti zde prenevarni, odkar nimajo več varnega zaledja v izgubljenih utrdbah — se ne da reči. Najbrž pa bo prvi prihodnji izpad tudi poslednji, ko posadka ne bo več mislila na obrambo mesta, marveč le na svojo lastno rešitev, da se poizkusi prebiti skozi oblegovalne čete.

Toda tudi napadalci ne podvzema-jo nič posebnega; bombardiranje se redno vrši in oblegovalni obroč se korak za korakom tesneje zateguje. Tako polagoma prodirajo se čete sproti utrju-jejo v okopih. Položaj je tak, da se splošni napad na mesto ne more izvršiti pred napadom na Brdico in Tara-boš.

Kar se tiče Brdice, Srbi zadnji čas popolnoma mirujejo, zato imajo Turki proste roke za napade na desno krilo črnogorskih čet. Ni skoraj dvoma, da Srbi mirujejo zato, ker potrebujejo in pričakujejo ne samo poljske artiljerije, marveč tudi druga ojačenja. Treba namreč pomisliti, da zavzetje Bušatija in Barbaluše ni bilo tako lahko in je zahtevalo velikih žrtev, saj se Turki na celi črti naravnost obupno brani-jo. Vendar se pa glede srbskih ojačenj ničesar gotovega ne ve; zasebne vesti si nasprotujejo, srbski poveljnik Dam-jan Popović pa je mož, ki govori samo najnujnejše. Kadar pride čas, dá po-velje za napad in potem lakonično po-roča o njegovem uspehu — drugače je molčeč, kakor bi bil nem.

Srbska vojska vsekakor nečesa pričakuje, ker miruje. In dokler se ona ne zgane, tudi črnogorske čete ne morejo ničesar odločilnega započeti. Odtod ti-šina, ki bo po mnenju informiranih krogov trajala še kak teden. Tudi kralj Nikola se je vrnil na Cetinje.

Severozapadni del taraboških utrdb Črnogorci trdovratno drže in branijo; kljub neprestanim turškim atakam se vojska tu utrjuje in pri-pravlja na nadaljno prodiranje.

Najtežavnejša postojanka črnogor-ske vojske je Širočka gora; kajti vsa, kolikor je je, je izpostavljena artilje-rijskemu ognju s Taraboša in deloma z Brdice. Treba je bilo strahovitih bojev, predno je bila zavzeta in vsak korak in vsaka utrdba, ki so jo Črnogorci napravili na njej, je stala krvave žrt-ve. Na tej postojanki se je bil boj tudi ves čas premirja. Kljub vsem težavam in zaprekam so se Črnogorci utrdili na Širočki gori; toda vsa dela so morali izvrševati ponoči in ob meglenih dneh. Posrečilo se jim je celo nekaj baterij povsem maskirati, tako da Turki ni-majo pojma o njih. Ena teh skritih ba-terij je nekega dne odločila usodo turškega izpada; njen ogenj je turške ba-terije, ki so bile obrnjene v popolnoma drugo stran, docela prevaril in prese-netil.

A ne samo vsled večnih turških napadov je položaj črnogorskih čet na Širočki gori silno težaven, marveč so še druge neugodne okolnosti, ki vojske še veliko bolj tarejo. Predvsem vre-menske neprilike: hudi vetrovi, dež in zadnji čas zopet sneg. Vojaki si pa ni-koli ne smejo zakuriti ognja, ter bi s tem nudili izvrsten cilj sovražnim to-povom. Tudi hrana je slaba. Na podla-gi vsega tega si lahko napravimo vsaj medlo sliko o silnem trpljenju čet na Širočki gori. In res pripovedujejo oči-vidci, da vojski bedno izgledajo. Čete so izmučene vsled bojev, mraza in sla-be hrane. To je najnestrpnejši in naj-bojaželjnejši del črnogorske armade, ki bi bil vsak hip pripravljen za naskok na Taraboš. Neprestano drežajo k na-padu, nezadovoljni so z dolgim pri-pravljanjem, katerega ne razumejo. »Naprej na nož!« to jim je dolgo zaže-ljeno povelje, ki bi ga slepo izvršili in bi niti za hip ne pomislili na nevarnost, ki bi jih čakala na Tarabošu. Ljubša bi jim bila hitra smrt, kakor pa večne nez-nosne muke v okopih.

Občudovanja so vredne te čete, da sploh vstrajajo v trpljenju, ki je narav-nost nečloveško; po cele noči zaporedoma ne zatisnejo očesa, po cele dneve ne dobe nobene hrane in po cele tedne prežive na prostem, izpostavljeni vsem vremenskim neprilikam, brez ognja in tople obleke. Zato je lahko verjeti, da bo njim najbolj odleglo, kadar s Ska-dra in Taraboša zavihra črnogorska zastava.

Ranjencev je sedaj na Cetinju krog 1500; razmeščeni so po različnih poslopih: v državni bolnišnici, vojašnici, vladni hiši, kadetnici in državni gimnaziji. V ljudski šoli so spravljani bolniki z nalezljivimi boleznimi (par sluhajev legarja). Prve dni, ko so trumoma dovažali ranjence, a priprave nezadostne in pomanjkanje zdravnikov veliko — je bilo jako mučno in razburljivo. Sedaj so vse težave premagane in za bolnike v vsakem oziru preskrbljeno.

Dnevne novice.

+ Harden o sedanjih problemih. Kakor se poroča iz Berolina, je dne 22. t. m. predaval Maksimilijan Harden v filharmonijski dvorani o političnem predmetu: »Kako bo?« Sodobna in pereča vsebina predavanja je privabila v velikansko dvorano na tisoče občinstva vseh slojev; celo dame so bile med poslušalci. Najprej je Harden povedal svoje nazore, da svetovne vojske ne bo, ker je izvestna trozveža (govornik naziva tako rusko-francosko-angleško zvezo) ne potrebuje. Brez gmotnih in krvavih žrtev je Avstrija premagana, Nemčija pa sama nase navezana. Da bi Italija vstala proti Franciji in izročila svoje obrežje v žrelo angleškemu brodovju, tega pač nihče ne verjame. Vojna se je vnela in gre naprej proti svojemu koncu, ker je tripelententa hotela imeti učinke, ki bi občutno izpremenili razmere držav. In te občutne izpremembe so zadeli Avstrijo. Proti čemu se je Avstrija celo stoletje bojevala z vsemi silami, se je uresničilo: nastala je slovanska trdnjava od Adrijskega morja do Črnega morja. Harden je vzel v misel Windthorstove besede: »Orientalsko vprašanje v zadnjih posledicah pomeni odločilen boj med Germani in Slovani za nadvlado Evrope.« Po tem utemeljevanju ja zaključil Harden svoje predavanje z besedami: »Danes tudi kratkovidneži uvidevajo cilj, katerega je zasledovala tripelententa: Avstrijo odcepiti in jo prisiliti k pretehtovanju, mar bi ne bilo boljše, da bi se naglila k Rusiji, Angliji in Franciji. Kar se sedaj na Balkanu dogaja, ni nič proti onim velikim odločilnim izpremembam, ki morajo priti. Hardenovo predavanje je napravilo na poslušalce globok vtisk. Je pa v Nemčiji močna struja, ki Avstriji privošči, da se ji je pot na Balkan zaprla. To so tisti krogi, ki zagovarjajo Bismarckove rusofilske tradicije.

+ Spomini. Pred kratkim je izšlo obširno delo, ki opisuje znanega avstrijskega ministra zunanjih zadev, grofa Andrassyja, in njegovo politiko za časa nemško-francoske vojske. Iz te knjige posnamemo sledeče zanimivosti: Kakor znano, je Mažar Andrassy, ki je našo zun. politiko vodil, v svojem sovraštvu do Slovanov silil Nemčiji v naročje, ki nas je leta 1866 porazila. Toda nadvojvoda Albreht je svaril posebno pred Bismarckom, a ni našel nikjer upoštevanja, češ, da on je vojak, ne pa politik. Toda ravno v tem oziru je bil pokojni maršal prav bistri politik, ker ni gledal samo na tisti hip, ampak na prihodnost. Nadvojvoda Albreht je v pismu na Andrassyja povdarjal posebno važnost našega prijateljstva z Rusijo za bodočnost. Veliko vprašanje orientalske politike, je dejal nadvojvoda, bomo mi lahko rešili v svojo korist, ako bomo v prijateljski zvezi z Rusijo, ali vsaj nevtralni. Na noben način pa ne smemo postati ruski nasprotniki, ker bi to imelo za celo našo državo skrajno neugodne posledice. Nadvojvoda je povdarjal, da se bo Rusom sovražna politika zamerila vsem Jugoslovanom in zato svaril pred Bismarckovo pretkanostjo. On bi bil najbolj zadovoljen, ako bi se bil sešel naš cesar z ruskim in bi se bila sama pogodila o položaju. Da so se sešli naš, ruski in nemški cesar leta 1872 v Berlinu, nadvojvodi Albrehtu ni bilo nič po volji, češ, da je Bismarck to stvar morda nalašč tako uredil, da bi bil tudi on pri sestanku. Štirideseto leto je že preteklo od one dobe, in danes, ko vidimo razvoj svetovne politike nekoliko drugače, uvidevamo, da je svetoval pokojni nadvojvoda Albreht, kateremu skrb za Avstrijo gotovo ni bila manj na srcu kot Andrassyju, Avstriji jako dobro. Zgodovina je dala prav zmagalcu pri Kustoci in po njegovem načrtu bi bilo balkansko vprašanje danes za Avstrijo rešeno nekoliko drugače, kot so ga rešili politiki Andrassyjevega kova. Spominjamo se pa pri tej priliki tudi, kako je tudi »Slovenec« leta 1877 in 1878, ko se je avstrijsko-nemška-laska zveza posebnost kovala, pisal, kako bi

avstrijskim koristim odgovarjala le zveza med Avstrijo, Rusijo in Nemčijo in opozarjal na Slovanom sovražno politiko grofa Andrassyja, ki je danes monarhijo prineslo ob vse njene balkanske načrte. Kajti se leta 1878, med kongresom v Berlinu, je bila dana možnost, da Avstrija dobi ves zapadni Balkan do Soluna, Rusija pa iztočni do Carigrada in je nadvojvoda Albreht živo delal na to, da se Andrassy glede tega z Rusijo pogaja. Andrassy se je sicer res pogajal, toda tako, da se ta ideja ni uresničila, ker se je bivši mažarski rebel upiral možnosti, da bi se Avstrija tako poslovanila — pa saj se Andrassy celo z mislijo okupirati Bosno ni mogel dolgo sprijazniti. Mož je bil slepo orodje v rokah Bismarcka in za njim se da avstrijska diplomacija do danes voditi od Berolina — ne ve pa, da je glavni cilj Nemčije od Bismarcka sem ta, da Avstrija ne postane premočna. Če Avstrija danes na mednarodnem torišču veliko menj pomeni nego bi mogla, je to zavesna krivda politike Prusije, ki tudi danes dobro ve, kaj dela in hoče. Ne vedo pa tega naši diplomati, pač pa peterburški, ki žive z Nemčijo v najožjem stiku.

+ Važno za gasilna društva. V prejšnjih letih je liberalna deželna gasilska zveza pošiljala svojim članom tiskovine in pološnice za poravnave članarine. Letos razpošilja to potom okrajnih zvez, to pa zaradi tega, ker so bila društva opozorjena, da deželni odbor deželne galiske zveze ne priznava več za svoj organ in da se pri odnosaх tudi ne bo oziral niti na sedaj obstoječo liberalno zvezo, niti na društva, ki so pri njej udeležena. Če se zdi liberalni zvezi nasprotovati deželnemu odboru, seveda ne preostane drugace, kakor da deželni odbor tudi odreče podporo članicam, take zveze. Da bi gasilna društva mislila, da se tukaj ne gre za liberalno deželno gasilno zvezo, so se gospodje liberalci poslužili okrajnih gasilnih zvez. Opozarjamo gasilna društva, da okrajne gasilne zveze niso nič drugega, kakor podružnice oziroma nakak pomožni organ osrednje liberalne deželne gasilne zveze. Naj torej okrajnim zvezam ali pa osrednji zvezi tiskovine vrnejo in skrbje pravočasno za izstop.

— Zastopnikom okrajnega šolskega sveta v Postojni za sodni okraj Vipava sta bila izvoljena g. župan Uršič kot redni član in g. župnik Koller kot namestnik. Nasprotni liste ni bilo.

— Imenovanje. Titularni stražmojster Karol Ferjan je imenovan za vladnega kanclista.

— Umrl je 23. februarja na službenem potovanju iz Ajdovščine v Tolmini nagle smrti vojaški inženir stotnik Musil. Občini Vipava je šel stotnik Musil pri zidavi vojaških zgradb leta 1912 zelo na roko ter je zdatno pripomogel, da je občina dala erarju zgradbe pod ugodnimi pogoji v najem. Pri nameranih novih vojaških zgradbah, ki so proračunane na 1 milijon K, bo občina stotnika Musila jako pogrešala. R. I. P.

— Imenovanje. C. kr. okrajni živinozdravnik v poljedelskem ministrstvu dr. Josip Stetegu, ki posluje kot veterinarski delegat v Zagrebu, je imenovan višjim okrajnim živinozdravnikom v Zagrebu.

— Promocija. C. kr. poštni konceptni praktikant Ivan Majerle bo dne 28. t. m. na dunajskem vseučilišču promoviran za doktorja prava.

— Sankaška in smuška tekma v Bohinju. Društvo za povzdigo tujskega prometa v Bohinju je priredilo v nedeljo, dne 23. t. m. sankško in smuško tekmo, katere je nad vse pričakovanje izborna uspela. Velika množica, blizu 1000 tujcev, prenapolnjen hotelov in gostiln je bil dokaz, kako dobičkonosen uspeh ima zimsko-sportna akcija in kako velikega pomena je zimski sport za napredek Bohinja. Da se je pa tekma v vseh ozirih v splošno zadovoljnost izvršila, se nam je čast zahvaliti gospodu ravnatelju državnih železnic v Trstu, dvornemu svetniku Galambosu za blagohotno pokroviteljstvo. Dalje se zahvaljujemo vodstvu tekme gg. inšpektorju Schiestel, dr. Treotu, majorju Hrašovec; težavni službi starterjev gg. stotniku Blaschke, nadinženirju Prelovšek, pl. Tornago, pl. Hajeku, voditelju smuške tekme poročniku Ringlu, Deželni zvezi za tujski promet v Ljubljani, njenim zastopnikom rač. svetniku Lindtnerju in ravnatelju Stricelnu za sodelovanje, njenemu tajniku Govekarju za trud in sodelovanje pri aranžma, dalje vsem sportnim klubom iz Trsta, Zagreba, Gorice, Ljubljane, Radovljice, Tržica in Kranja za tako obilno udeležbo. Vsem srčna hvala!

— Gostilničarska zadruga za kranjski okraj je imela včeraj, dne 25. februarja ob 10. uri dopoldne v gostilni pri Jelenu v Kranju svoj drugi občni zbor. Udeležilo se ga je okrog 60 članov, ki so se prav pridno udeleževali debat.

Kot odposlanec gostilničarske Zveze je došel g. Alfonz Mencinger. Občni zbor je sklenil, da zadruga pristopi k deželni in državni zvezi gostilničarskih zadrug. Kot odposlanec se izvoli 7 članov in 5 namestnikov. Med raznoterostmi se soglasno sklene, da naj bi gostilničarji dobivali meso po znižani ceni. Izvoli se odsek obstoječ iz 7 članov.

— Iz Gorici nad Kranjem se nam poroča: S prvim marcem prične poslovati pri nas prva kranjska planinska higijenična mlekaria, ki bo poslovala za okolico Gorici in Trstenika.

— Iz Starega trga pri Ložu. Predsednik c. kr. okr. šol. sveta v Logatcu je z razsodbo z dne 31. decembra 1912 šestim članom krajnega šolskega sveta v Starem trgu pri Ložu naložil globo po 20 K, torej skupno 120 K, ker so v seji odklonili sprejem s a m o n e m škega letnega poročila o šolstvu na Kranjskem za učiteljsko knjižico, ki stane 2 K. Zoper razsodbo se je vložil priziv, med drugimi razlogi tudi zato, ker ni pravomočna, ker ni bila od strani okr. šol. sveta odobrena. Kakor čujemo, sklicuje c. kr. okrajni glavar te dni sejo, da dobi naknadno odobrenje. Na to je bil bržkone iz Ljubljane opozorjen, češ, potem bo že kako šlo. In čujte! Sklicuje člane starega okr. š. sveta, dasi so bili zastopniki okr. šol. sveta po zakonu z dne 23. okt. 1912 že imenovani, oziroma izvoljeni, naznačeni in na znanje vzeti. In vendar vsebuje novi zakon glede razsodb predsednikovih, oziroma njihovih odobrenja iste določbe kot stari zakon. Je-li se g. predsednik boji, da mu novi okr. šol. svet njegove razsodbe ne bo odobril? O veljavnosti sklepov okr. šol. sveta v tej obliki se bo še govorilo. Za danes opozarjamo javnost na to dejstvo. Kako so zastopniki učiteljstva pri tej seji glasovali, boom še poročali.

Katoliško izobraževalno društvo v Metliki priredi v nedeljo dne 9. sušca 1913 ob pol štirih popoldne v društveni dvorani gledališko predstavo. Igrala se bode trodejanka »Junaška deklaka«. — Vstopnina znaša za sedeže I. in II. vrste 1 K, za ostale sedeže 60 vin. Stojlišča 20 vin.

— Umrla je dne 26. februarja gospa Franciška Povše, soproga gosp. Janeza Povšeta, posestnika in usnarja v Mokronogu in mati vlc. g. Franca Povšeta, duhovnika v salezijanski družbi, v 78. letu svoje starosti. Pokojna je bila poznana daleč naokrog, nadvse priljubljena v trgu in prava mati ubogih, ki so jo radi imenovali svojo mamo. Za plačilo naj uživa mir pri Bogu!

— Izpit za zidarskega mojstra so napravili pri deželni vladi sledeči kandidati: g. Josip Seršen, absolvent c. kr. državne obrtne šole v Ljubljani iz Homca pri Kamniku; g. Angel Trčelj, absolvent c. kr. državne obrtne šole v Ljubljani iz Zupuz pri Ajdovščini; g. Mario Makovec, podjetnik v Gorici.

— Vpokojen je polkovnik 17. pešpolka Franc Tischina.

— Zidarski tečaj za zgradbo vzornih hlevov, svinjakov in kapnic se vrši v času od 10. do 18. marca t. l. pri deželnem odboru v Ljubljani. Na tečaj se sprejemajo zidarski mojstri in pomočniki s Kranjskega. Vsak udeleženec dobi v delno pokritje stroškov prispevek v znesku 20 K. Sprejme se največ dvajset udeležencev. Prijaviti se je najkasneje do dne 5. marca na deželni odbor.

— Vlom v konsumno društvo. Dne 16. t. m. so neznani storilci vlomili v lokal konsumnega društva v Lokvi in ukradli 100 kg kave, 24 kg sladkorja, 1 kg čokolade, 5 steklenic »Floriana«, dvojce rujave hlače, sedem spodnjih moških in ženskih triko-hlač, 18 zimskih triko-srajc, 24 m blaga (cajga) za obleko, 20 parov rdečepisanih in 19 parov belih spodnjih hlač, 25 lahkih triko-srajc, čez 4 ducate volnenih nogavic, belo-rujavega sukna za obleko. Perilo je bilo zaznamovano s črkami E. L. A. V. T. h. a. O storilcih nimajo dosedaj nobenega sledu.

— Od doma sta jo popihala z Jesenic šolska učenca 12 letni Rajko Starb in 11 letni Tomaž Kalle. Prvi je rdečeličen, ima štajerske hlače in modro-krizasto matrozno bluzo in pelerino. Drugi je bledoličen, ima lodnasto obleko in sivo čepico. Odšla sta baje proti Gorici. Kjer se pojavita, naj se ustavita ter naj se o tem obvesti orožništvo ali županstvo na Jesenicah, da zvedo o begunčkih njuni starši.

— Umrla je v Zagrebu posestnica Katarina Beterski, rodem iz Črnomlja. Mestu Črnomelj je zapustila 2000 kron. Volila je večje svote raznim hrvaškim zagrebškim društvom.

— Požar. V petek 21. februarja po 9. uri zjutraj je začelo goreti veliko gospodarsko poslopje Jakoba Kores na Tratenci pri Žetalih. Po krepki pomoči vrlih sosedov se je posrečilo ogenj za-

dušiti. Kako se je požar zanetil ni znano. Bog nas varuj ognja!

— Iz hrvaškega gledališča. Operni pevec Marko Vusković se sedaj nahaja v Splitu. Baje e bolan in v bedi. Za prihodnjo sezono je angaževan v Krakovu. Član hrvaške opere Lowczynski je za prihodnjo sezono angaževan v Varšavi, član operete Strmac pa na Dunaj. — Obol el je član hrvaškega gledališča Rašković, ki je nedavno praznoval 25letni jubilej svojega delovanja na hrvaškem odru. 30letnico svojega delovanja na hrvaškem odru praznuje v kratkem Dragotin Freudenreich. V proslavo nastopi v drami »Friderik Veliki«.

— Umrla je v ženski bolnici v Novem mestu žena posestnika Janeza Kocjana na Dol. Straži št. 31, Marija rojena Kramaršič v 47. letu svoje dobe. Pokojna je bila sestra gospoda Vinkot Kramaršiča, revizorja v Zadrugi zvezi v Ljubljani.

— Iz Save so potegnili, kakor poročajo iz Litije, med Savo in Borovljami delavca Jurija Blatnika, ki je radi družinskih razmer šel v vodo.

REVOLUCIJA V MEHIKI.

Upanja na mir v deželi ni prav nobenega. Na severu se čete ustašev čedalje bolj širijo. Po poročilih iz New Yorka so vsaši ustrelili tudi Emiliana Madero, brata ustreljenega predsednika in pa Alberta Madero, strica predsednikovega, ki sta poskusila protirevolucijo.

Štajerske novice.

Š Občinske volitve. V Loki pri Zidanem mostu se vršijo 6. in 8. marca občinske volitve. Leta 1911 so zmagali združeni liberalci in soc. demokrati. Radi goljufij, ki so jih leti uganjali, je oblast volitve razveljavila. Pri sedanjih volitvah so se sociji in liberalci ter Nemci (nemško-tarji) zopet združili proti pristašem K. Z. Slednji pa se na volitve dobro pripravljajo in je upanje, da zmagajo na celi črti. III. razred voli 6. marca od 9. ure dopoldne do 7. ure zvečer; II. razred 8. marca od pol 9. ure do 10. ure dopoldne; I. razred od pol 4. ure do 5. ure popoldne. — Pri Št. Vidu pri Grobelnem je zmagala v dveh razredih naša stranka. Liberalci so radi poraza grozno poparjeni. — V Radlencih pri Gornji Radgoni je zmagala slovanska stranka.

Š Kozje. Pri volitvah v okrajni zastop je izvoljenih 28 pristašev naše stranke, nasprotniki so samo štirje. Liberalci bi sicer radi ob Sotli v kalnem ribarili, a pšenica jim ne gre v klasje. Dr. Kukovčev in Spindlerjevo besedičenje — je mlatva prazne slame.

Š Bela žena. Pri Sv. Barbari v Halozah je umrl gostilničar g. Reicher. Bil je naš mož. — V Jarenini je umrla gostilničarka Ana Flak. — V Devici Mariji v Puščavi sta preminula 86letni Ignacij Stibler in Anton Limrajh. — V Št. Lenariu je umrla gostilničarjeva mati Terezija Fras. — Pri Sv. Urbanu je izdihnil Martin Petek, vrli mizarški mojster. — V Pasjem pri Velenju je umrla 82letna Marija Tučman, pri Ormožu pa Marija Kosec, viničarka.

Š Zdravniki stavkajo. V Mariboru so začeli zdravniki stavkati nasproti članom okrajne bolniške blagajne. Nočejo zdraviti teh članov. Pridružil se jim je zdravnik v Št. Ilju, dr. Venigerholc, dr. Fašing v Št. Bertartu, dr. Kren, dr. Krautgaser in dr. Bert v Cmaureku ter dr. Čeh v Zgornji Sv. Kungoti. Zaradi nastavljenja novega blagajniškega zdravnika dr. Fridriha je nastalo namreč nesporazumljenje med bolniško blagajno in organizacijo zdravnikov, in zdravniki so začeli strajkati. Organizacija zdravnikov je baje želela, da se nastavi dr. Urbaček ml., a bolniška blagajna ga ni marala. Vsled štrajka veliko trpijo člani bolniške blagajne izven Maribora in zato bi bila dolžnost politične oblasti, da posreduje in napravi red.

Š Dva nevarna sleparja. Iz Meže ob Dravi poročajo: Orožnikom v Meži ob Dravi se je posrečilo aretirati Salomona Federbuscha in Fuchsa Schulem iz Tarnopola, ki sta pod imeni Auer in Maier kot zastopnika tvrdke Lieberman iz Dunaja sprejemala naročila na posteklene fotografije in zahtevala od strank tudi denar. Dajala sta potem potrdila z imenom navedene tvrdke, katera sploh ne obstoja. Prepotovala sta večinoma celo Sp. Štajersko. V okrajih Celje, Sl. Gradec in Konjice se jima je posrečilo izvabiti od kmetov nad 400 kron denarja. Federbuscha in Fuchsa tudi radi tatvine potom tiralice zasledujejo. Spravili so jih na sodišče v Slov. radcu in od tod na okrožno sodišče v Celju.

Š Društvo avstrijskih železniških uradnikov je sklenilo v Rogški Slatini zgraditi svoje poslopje in ima že kupljeno stavbišče. Z delom prične kmalu. Dežela Štajerska je zagotovila društvu, oziroma njegovim članom, ki

posetijo zdravilišče, velike in daleko-sežne ugodnosti.

Samoumor 80letnega moža. Pri Sv. Benediktu v Slovenskih gorah se je z octovo kislino zastrupil 80letni prevzitek Anton Kraner. Samoumora so baje krive slabe družinske razmere.

Umrila je na Bregu pri Celju gospa Ploj, znana gostilničarka gostilne »Ploj«. N. v m. p.!

Ljubljanske novice.

Ij Dvojica Polanjko aretirana in deportirana. Danes dopoldne je avstro-ogrski konzulat v New Yorku obvestil ljubljansko mestno policijo, da je bila **zakonska dvojica Polanjko** takoj aretirana in deportirana, ko se je tje kaj pripeljala s parnikom »Vaderland«. Tammošnja oblast jo je oddala na parnik »Finland« ki dospe 6. sušca v Plymouth, oziroma v Antwerpen, kjer bode tako dolgo internirana, da bode dovršeno izročevalno povelje. Nazaj se pa Polanjko in njegova žena ne vozita v prvem razredu.

Ij IV. muzejsko predavanje se vrši v soboto, dne 1. marca t. l. ob 6. uri zvečer v predavalnici deželnega muzeja (vhod z Bleiweisove ceste.) Predaval bode g. prof. Fran Dolžan iz Kranja »O nekaterih strupenih živalih in njih strupih«. Svoje razpravljanje bode pojasnjeval z barvanimi skioptičnimi slikami. Vabimo vse, ki se zanimajo za navedeni tema, k obilni udeležbi. Predavanje je vstopnine prosto.

Ij Ogenj v sobi. Včeraj zjutraj bi se oila v Bohoričevi ulici št. 27 zgodila velika nesreča, a so jo hišni stanovalci še pravočasno preprečili. Ko je šla delavka v tobačni tovarni Ivana Nogličeva ob 6. uri zjutraj na delo, je pustila v postelji triletnega sina Ivana ter zaklenila vrata, misleč, da pride pozneje k dečku varuhinja. Okoli pol 8. ure je v hiši stanujoča Katarina Hleševa zavohala smrad po dimu ter čula v Nogličevem stanovanju dečka jokati. Takoj je poklicala v hiši stanujočega čevljarskega mojstra Franceta Sitarja, s katerim sta vrata stanovanja s silo odprla. Ko stopita v sobo, je bruhnil iz nje dim, deček je bil pa v postelji že nekoliko omamljen. Najprvo sta rešila otroka, potem pa pogasila na postelji tlečo odejo ter s tem vsakega preprečila veliko nesrečo. Ogenj je bržkone zanetil deček, ki se je v postelji igral z vžgalicami.

Ij Umrila je gostilničarka in posestnica na Karlovski cesti št. 28, gospa Marija Ahlin, roj. Kristov. Naj v miru počival!

OBČINSKI SVET DUNAJSKEGA NOVEGA MESTA PRED RAZPUSTOM.

V občinskem svetu Dunajskega Novega mesta, ki je bil pred kratkim izvoljen po proporcionalnem volivnem redu, je nastala kriza. Socialnodemokratski in krščansko-socialni svetniki zahtevajo zase obe podžupanski mesti, dočim prepuščajo mesto župana nemškemu nacionalcem. Ker imajo socialni demokrati in krščanski socialci večino, nameravajo nacionalci tudi na župansko mesto resignirati in vse mandate odložiti.

IZPRED LJUBLJANSKEGA POROTNEGA SODIŠČA.

Mladi ubijalec. Komaj 20 let stari Nace Bučar, delavec v Šmartnem pri Litiji, se je danes moral zagovarjati radi hudodelstva uboja. V Zoretovi gostilni v Črnem potoku, je dne 5. januarja t. l. obdolženec v družbi popival. Proti večeru se je podal v Zoretov hlev, da bi tam poklical hlapca. V tem hlevu je bil pa istodobno tudi 50letni dninar Janez Možina, ki je prišel na obisk k starejšemu hlapcu Janezu Skubicu, ki je tedaj ležal bolan. Obdolženec se je pričel iz prav ničevega vzroka z Možinom prepirati. Obdolženec je v laškem jeziku preklinjal Mater božjo. Zato ga je Možina prijel in ga bol iz šale posadil v jaslji. Tako sta se nekaj časa sukala po hlevu in je vse to imelo le značaj šale. Kakor priče potrdijo, je bil Možina bolj mirne narave in se je rad z mladimi ljudmi šalil. Nankrat pa Bučar potegne iz žepa svoj nož in Možina z ojstrino zabode v levo stegno. Oba sta šla nato iz hleva in sta se še zunaj nekaj časa ruvala. Končno ju je hlapec France Kukelj razdružil. V hlevu je pa pričel Možina omahovati, sesedel se je na tla ter v malo minutah umrl na izkrvavljenju. Zdravnika pravita, da je obdolženec z veliko silo sunil Možino v levo stegno tako, da je bila prerezana globoko v stegno se nahajajoča žila odvodnica. Le takojšnja zdravniška pomoč bi bila mogla rešiti ranjenca smrti. Obdolženec zagovor o silobranu je bil po pričah ovržen in se njegovo dejanje more le tolmačiti na ta način, da se je med ruvanjem z Možino razsrdil in ga v tem dregnil z no-

žem v levo stegno. — Porotniki so vprašanje glede uboja in silobrana zaničali. Sodišče je nato obtoženca popolnoma oprostilo.

Teleonska in brzojavna poročila.

TURŠKA VLADA ŽELI NA VSAK NAČIN MIRU.

Carigrad, 27. februarja. Porta se na vso moč prizadeva, da bi se mirovna pogajanja zopet začela.

Angleška vlada je Porti namignila, da se na mirovne predloge Hakkija paše ne more ozirati, ker nima oficijelne pooblastila.

Porta bo zato v najkrajšem času Hakkija pašo imenovala za svojega oficijelnega mirovnega delegata.

NOVA MIROVNA POGAJANJA MED TURČIJO IN BULGARIJO SE PRIČNO

Carigrad, 27. februarja. Tukajšnji listi javljajo, da se nova mirovna pogajanja med Turčijo in Bulgarijo prično v ponedeljek.

NIČ NOVIC Z BOJIŠČA.

Sofija, 27. februarja. Z bojišča že celi teden ni nobenih poročil. Silni zameti in mraz ovirajo vsako resno operacijo. O armadi pri Čataldži in na Gallipoliju ni pozitivnih informacij; šestokrat se širijo med publiko neugodne vesti, nobeden pa nič ne demantira.

Carigrad, 27. februarja. Armadam manjka kuriva in bivališč, veliko vojakov pozebe, vsled izrednega mraza so se operacije skoraj popolnoma ustavile. Vojaki na Čataldži so si izkopali globoke jame, da v njih prebivajo. Prehranjevanje je nedostavno. Ponoči znaša temperatura — 10°.

MOČ BULGARSKE ARMADE.

Sofija, 27. februarja. Oficijozno se numerična moč bulgarske armade, ki na bojišču operira, sledeče navaja: 227.000 mož pehote, 724 topov, 3 polki gorske artilerije, 3200 konjenice pri Čataldži in na Gallipoliju. Niso vštete tri divizije s 100 topovi pred Odrinom in čete v Makedoniji.

USODA ARABSKIH VOJAKOV.

Znoim, 27. februarja. Tu sta umrla na jetiki arabska vojaka od turške zapadne armade Mustafa Kerim in Ragib-Abdul-Hafid, ki sta se nahajala tu v vojnem ujetništvu.

RUSKI AVIATIK PRIJET V ODRINU.

Peterburg, 27. februarja. Radi ruskega aviatika Sasanova, ki je bil prijet v Odrinu se je rusko poslaništvo v Odrinu radiotelegrafično obrnilo na Šukri pašo, naj z aviatikom postopa kot ujetnik, ne pa kot ogleduhom.

TURŠKA ARMADE POLITIZIRA.

Carigrad, 27. februarja. »Reichsposti« se poročajo: Dasi je vsak odpor brezuspešen, so 20. t. m. odšli iz Carigrada vse čete na bojišče in so ostali v mestu le ognjegasci, kadeti in dva bataljona infanterije. Enver beg je izginil in nihče ne vé, kje se nahaja. Na Čataldži se pa dela velika politika. Častniki lige so poslali vladi telegram, v katerem pravijo, da nova vlada očitno ne uživa Allahovega blagoslova, vsled česar naj rajši odstopi. Inozemski častniki pravijo, da so se turški vojaki pri Šarköju dobro borili, le častniki so zanič.

TURŠKI ČASTNIKI.

Carigrad, 27. februarja. Med častniki, ki so se iz Čataldže vrnili in po Carigradu agitirajo proti vladi, se nahajata tudi bivši carigradski mestni poveljnik polkovnik Safvat in bivši policijski prefekt Rasik. Baje se skrivata pri princu Vahid-Eddinu.

TURČIJA DOBIVA DENARJA.

Carigrad, 27. februarja. Italija izplača Turčiji v par dneh 50 milijonov frankov, kakor je bilo v lozanskem miru dogovorjeno. Od tega dobi turška vlada 9.800.000 frankov, ostalo ostane »Detti publique«. Finančni minister je baje z dvema bankama sklenil pogodbo za pol milijona turških lir. Vlada bo uradnikom v kratkem izplačala plačo za januar.

PREMEŠČENJE SRBSKEGA VRHOVNEGA POVELJSTVA.

Belgrad, 27. februarja. Vrhovno poveljstvo srbske armade se kmalu preseli iz Skoplja v Niš, ker so vojaške operacije na jugu končane.

FRANČISKANI V SRBIJI?

Zader, 27. februarja. Poslanec kanonik Perič, ki je o konkordatnih pogajanjih Srbije z Rimom poučen, priporoča Srbiji, naj bi nastavila za katoliške duhovnike frančiškane in uvedla staroslovenski liturgični jezik.

ITALIJA NE KUPUJE RHODA.

London, 27. februarja. »Reuter« poroča, da je vest, da Italija kupuje od Turčije otoke Leros, Stampalia in Rhodos, neutemeljena.

SLOVENCİ POKUPILI VELIKO ČRNOGORSKIH BONOV.

Cetinje, 27. februarja. Med vsemi Slovenci, ki so pokupili bone črnogorskega zaklada, so se posebno izkazali Slovenci.

× × ×

RUMUNSKO - BULGARSKI SPOR SE VEDNO V DISKUSIJI.

London, 27. februarja. Ker je Bulgarija izjavila, da se podvrže brezpogojno razsodbi velevlasti, bodo velevlasti na današnji konferenci najbržeje diskutirale vprašanje, ali bi ne bilo umestno Rumunijo vprašati, če hoče tudi ona sporno zadevo z Bulgarijo prepustiti razsodbi velesil, ker bi se tako konflikt najhitreje in najbolj gotovo rešil.

NAJRAZLIČNEJŠE VESTI GLEDE RUSIJE IN AVSTRIJE.

Dunaj, 27. februarja. »Militärische Rundschau«, glasilo vojnega ministrstva, objavlja: »Trditve »Reichspost«, v kolikor se tičejo odpusta rezervistov, so zdaj brez vsakega temelja«. V parlamentarnih krogih pa vzdržujejo vesti o demobilizaciji.

Praga, 27. februarja. »Narodni listi« trdijo, da bosta Avstrija in Rusija 1. marca demobilizirali.

POMIRJENJE.

Peterburg, 27. februarja. Med Avstrijo in Rusijo se je dosegel popoln sporazum glede vprašanj mednarodne politike. Hvala obema lastnoročnim pismoma so rešena na povoljen način vprašanja Skadra in meja Albanije. Govori se celo, da obstoja že pismen sporazum.

Belgrad, 27. februarja. Sem so došle vesti, da se je zunanji položaj znatno pomiril. Rusija je popustila svoje stališče glede Skadra in je ugodila tozadevnim avstrijskim zahtevam. Srbija dobi Djakovo in Dibro, črna gora Ipek, Grški ostane Solun. Novo srbsko ozemlje bo segalo do Soluna.

× × ×

OBOROŽEVANJE.

Berolin, 27. februarja. Stroški za pomnožitev oboroževanja nemške armade bodo znašali 220 milijonov mark.

Peterburg, 27. februarja. Rusija pomnoži svojo armado, da bo skupno s Francijo imela v mirnem času linpol milijona vojakov.

TUDI ITALIJA POMNOŽI ARMADO.

Rim, 27. februarja. Vojni minister Spingardi je naznanil, da predloži vlada v kratkem zbornici zakon, glasom katerega se mirovno prezenčno stanje armade znatno zviša.

500 MILIJONOV ZA FRANCOSKO ARMADO.

Pariz, 27. februarja. Finančni in vojni minister sta v budgetnem odseku izjavila, da predloži vlada v ponedeljek zbornici zakon, glasom katerega bo zahtevala za izpopolnitev armade 500 milijonov frankov.

× × ×

PREMEŠČENJE KONZULA PROCHASKE.

Dunaj, 27. februarja. Kakor je izvedel vaš poročevalec, je konzul v Prizrenu, Prochaska, imenovan za konzula v Rio de Janeiro.

VAŽNA DEBATA V NARODNO-GOSPODARSKEM ODSEKU DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 27. februarja. V narodnogospodarskem odseku je bila danes živahna razprava o zunanjem položaju. Sprejeta je bila resolucija, ki pozdravlja izjavo ministrskega predsednika in ki graja, da je poizkušalo glasilo zunanega ministrstva, »Fremdenblatt«, vtisek te izjave zmanjšati. Tako se množi razburjenje, našo politiko se pa na tak način predstavlja za neodkritosrčno. Govorniki so ostro kritizirali častnikarski oddelek zunanega ministrstva. Poslanec Hummer je v tej zadevi priglasiel interpelacijo tudi pri predsedstvu državnega zbora.

OGRSKA ZBORNICA.

Budimpešta, 27. februarja. Tudi današnje seje zbornice se opozicija ni udeležila.

LUKACS BO VNDARLE ODSTOPIL?

Budimpešta, 27. februarja. Tu se govori, da cesar sicer Lukacs še ni odpustil, da pa bo njegovo demisijsko sklenil čez par tednov, da Lukacs preveč ne blamira. Baje je tudi minister za Hrvatsko, Josipovič, zapretil, da odstopi, ako Lukacs kmalu ne izgine.

KAKO SE LUKACS PRIPRAVLJA PROTI GENERALNEMU ŠTRAJKU.

Budimpešta, 27. februarja. Vlada je pripravila za generalni štrajk socialne demokracije 50.000 vojakov in 1200 orožnikov na konjih. Šef policije dr. Boga je izjavil, da pridejo na enega

demonstranta trije vojaki, tako da bo bilo vsako uro lahko 500 do 600 mrtvih, ako bi demonstranti poizkušali nasilja.

DUNAJSKA ZBORNICA.

Dunaj, 27. februarja. Finančni odsek je danes nadaljeval razpravo o totalizaterskem davku. — Pododsek za preiskavo mornariških dobav je danes zaslial zastopnike »Cantiere Navale Triestino«.

V MEHIKI STRELJAJO LJUDI KAKOR VRABCE.

Mehiko, 27. februarja. Čete provizoričnega predsednika Huerta so ustrelile razun že ustreljenih dveh bratov bivšega predsednika Madera tudi brata Emila in Pavla, ki sta hotela organizirati protirevolucijo kakor tudi Maderovega strica Alberta.

PONESREČEN POLET V RIMU.

Milan, 27. februarja. Ruskega aviatika Slavoroseva, ki se je vzdignil na polet Milan — Novi — Genova — Pisa — Civitavechia — Rim je pri Piorbino dohitela nezgoda. Priletel je z višine na zemljo. Njegov aparat je poškodovan.

USLUŽBENCI UMORILI GOSPODARJA IN NJEGOVO RODBINO.

Belgrad, 27. februarja. Včeraj so našli umorjeno Mestalovičovo rodbino, pet oseb. Vsi so zaklani. Blagajna je okradena. Vseh pet oseb sta zaklala kuharica in sluga, ki sta z oropanim denarjem pobegnula.

Mednarodni slepar, ki je hotel goljufati v Ljubljani, je sleparil tudi v Černovicah.

Poročali smo svojčas, kako se je pojavil v Ljubljani decembra meseca lanskega leta eleganten gospod, ki je za večje podjetje v Aleksandriji naročeval pohištvo in si potem od liferantov na ta račun v »momentani« zadregi izposojal denar.

Še predno je ta »gospod« prišel v Ljubljano, oskubil je dobro nekaj obrtnikov v Černovicah, kamor je prišel dne 4. novembra preteklega leta. Tu se je nastanil namreč v hotelu »pri črnem orlu«, kjer je najel najelegantnejšo sobo. Dejal je, da piše Matorian Tarazi, trgovec iz Kaire v Egiptu, in pravil, da prihaja direktno iz Egipta. Nastopal je elegantno, sigurno in silno samozavestno.

Z sobnim natakarjem se je milostno spustil v francoski razgovor in mu omenil, da je prišel v Černovice, ker namerava kupiti večje množine žita.

Ali, ker »tudi bogati gospodje pridejo lahko v denarno zadrego« in jim na potovanju zmanjka denarja, prigodila se je tudi temu elegantnemu polniku »sitnost«, da je imel pričakovati od banke »Credit Lyonnais« znesek 500.000 frankov, kateri znesek bi se mu izplačal potem tamošnje c. kr. priv. gališke hipotečne banke, pa jih še ni dobil, zato je, dasi mu je »bilo to silno hudo«, napumpal takoj sobnega natakarja za 60 kron, katere mu je ta z ozirrom na njegov eleganten nastop in precejšnjo potno prtljago radevolje posodil.

Še istega večera šel je »trgovec Tarazi« v odlično prodajalno preprogo trgovca Šterna in je hotel tamkaj kupiti najdražjo preprogo za znesek 4500 K, za katero se pa s Šternom ni mogel pogoditi.

Pri »glihanju« je beseda dala besedo in Tarazi je pravil trgovcu Šternu, da ni samo s srbskim in bulgarskim vojnim ministrom intimno znan, marveč da ima znanec med najvplivnejšimi osebami na bulgarskem dvoru in v Sofiji. Spomnil se je, da je nekaj važnega bil pozabil pisati svojemu prijatelju, vojnemu ministru v Belgradu, zato je brž oddal nek telegram v francoskem jeziku nanj. Dalje je pravil Šternu o 400.000 frankih, katere pričakuje od banke »Credit Lyonnais«, in rekel, da je v »momentani« denarni zadregi in naj mu posodi 200 kron, katere mu je Štern takoj dal.

Drugi dan dopoldne je prišel Tarazi zopet in kupil preprogo za 4500 K, katere mu pa ni takoj plačal in rekel, da jo bo plačal, ko dobi 400.000 K od banke. Na večer se je pa »Tarazi« zopet vrnil in dal Šternu ček za 4500 K, češ, da naj dvigne denar pri hipotečni banki, preprogo pa naj mu pošlje v hotel. Štern je pa jel dvomiti o poštenosti tega kavalirja in tega ni storil.

Istega dne je šel elegantni trgovec Tarazi k hišnemu posestniku Mackusu Tabakorju, ki je Armenec, se mu predstavil za rojaka in ga prosil, naj mu stoji kot zaupnik na strani, ker ima kupiti tukaj večje množine žita in ni več tujakinja jezika. Obljubil mu je za to večje provizije. Povedal mu je, da pričakuje od banke »Credit Lyonnais« 400.000 frankov, od tammošnje filijale Anglobanke pa 700.000 frankov.

Zmenila sta se, da ga Tabakar spremi drugi dan, to je 6. novembra, v Nowosidlitso, kjer bo kupil več pšenice.

Drugi dan je prišel Tarazi k Tabakorju ob 9. zjutraj in ga prosil, naj on vse na poti plača, ker je v naglici pozabil v hotelu denarnico. V Nowosidlitzi sta kupila 120

vagonov pšenice, katerih pa kmetom nista plačala, ker Tarazi ni imel toliko denarja pri sebi in je zato naročil vse kmete drugi dan v Černovice v stanovanje Tabakorja. Tabakor je potrošil za svojega »rojaka« na potu 50 kron in ga je drugi dan zastoj pričakoval, kakor so ga zastoj pričakovali kmetje, ki so prišli iz Nowosidlitze v mesto. Tarazi se ni več vrnil v hotel nazaj in je bliskoma zapustil Černovice ter se odpravil proti Dunaju.

Stern, kateri je prodal preprogo, je dne 6. novembra hotel dvigniti v hipotečni banki 4500 kron, a so mu rekli, da Tarazi ne poznajo in da nima nič gotovine v banki. Ravnotako se je izkazalo, da je bil brzojav, katerega je oddal Tarazi na svojega »prijatelja« vojne ministra, navadna čestitka k zadnjim uspehom srbskega orožja na Balkanu.

Kolikor se je sedaj dogajalo, je ta velealepar mednarodnem goljuf, turški podanik, ki se izdaja za Salim-Sahaba, tudi Alfreda Jurija Matiusiana, E. G. Tarazija, A. Les-Tauta, V. Lionfi-Pašo, Riharda Hausa, rojen leta 1859. v Aleksandriji, katerega je izgnala rumunska vlada radi sleparij.

Koroške novice.

k Občni zbor nemške kmečke zveze za Celovec in okolico se je vršil 23. februarja. Na shodu je govoril živinozdravnik Dusler o zavarovanju konj.

k Pokopali so v ponedeljek v Celovcu šolsko sestro Barbaro Strikner ob veliki udeležbi.

k Dva menjalca denarja so zaprli v Celovcu. Ko sta denar menjala, je eden ljudi zabaval, drugi kradel. Nevarna menjalca so zaprli.

k Nesreča. Z balkona je padel v beljaškem predmestju hlapec Val. Podlesnik. Poškodovan se je hudo.

k Smrt. Umrla je v torek soproga sekund. zdravnika dr. Winterja.

k Slepci. Društvo za slepce je imelo dne 24. februarja svoj občni zbor. Društvo ima v oskrbi devet delavcev-slepcev, pet učencev-slepcev in deset slepih žensk. K društvu je pristopilo 209 občin kot člani.

k Esperantsko društvo za Koroško se je ustanovilo v Beljaku. Društvo bo imelo dvamesečni »esperanto-kurz«. Poučevalo se bo dve uri na teden.

k Ta-tica se klati po Ziljski in Rožni dolini ter izvablja denar od kmetov in kmetič pod pretvezo, da zbira enkrat za pogorelec, enkrat za reveže, potem za cerkev itd. Ako se kje zopet pokaže — kar v luknjo ž njo!

k Poštna premestitev. Poštni asistent Ferd. Ressenman je prestavljen iz Celovca v Bruck na Muri.

k Državni gostilničarski kurz se vrši v Celovcu v času od 7. do 19. aprila t. l.

k Planinski kurz za »smučve« se je končal 22. t. m. v hotelu »Karavankenhof« v Rožu.

k Požar. V torek se je užgala tovarna za sode tvrdke Pauša v Beljaku. Škode je 20.000 K. Pogasile so požarne brambe.

FINANČNI ODSEK V DRŽAVNEM ZBORU.

Usoda malega finančnega načrta še ni končno odločena. Rusini in Poljaki se v Lvovu še dosedaj niso zedinili o novi volivni reformi za gališki deželni zbor. Predno ta spor ni končan, ni misliti na rešitev tega vprašanja, ker začno Rusini v tem trenutku z obstrukcijo v finančnem odseku. Poljaki bi radi svoje finance v Galiciji uredili, a brez kompromisa z Rusini v novi volivni reformi jih ne bodo.

Finančni odsek je sprejel včeraj davek na šumeča vina v steklenicah. Na vsako steklenico odpade 80 vinarjev davka.

VOLIVNA REFORMA V GALICIJU.

Odločitev o volivni reformi v gališki deželni zbor pade pri današnjem glasovanju v Lvovu. Rusini zahtevajo 30 odstotkov vseh poslancev, volitev posameznih deželnih odbornikov, načelnikov in uradnikov v razne rusinske sekcije po rusinskih poslancih brez umešavanja Poljakov.

Primorske vesti.

p Sokol in »modroslovje«. Tržaški Sokol se je lotil prenavljanja in presnavljanja človeštva. Na to polje se je vrgel posebno načelnik tržaškega Sokola, odpadnik od katoliške cerkve, Miroslav Ambrožič. Mož piše v »Vestniku tržaške sokolske župe«, oziroma v »Edinosti«, ki je smatrala za potrebno, priobčiti ta najnovejši produkt slovanskega modroslovja izpod peresa. Mir. Ambrožiča. Čujmo samo! »Sokolska telovadnica je narodno vzgajališče, kjer se vzgajajo popolnoma naravnim in vsakomur dostopnim potom vsi posamezniki do popolnih ljudi v vsakem oziru.« Ta »tempelj naše vere« nadomešča tudi ljudska šeučilišča. Sokol »se bori proti srednjeveškemu nazoru, da bi bilo telo grešna posoda duše. Dalje išče ta sokolski »modroslovec« vso

lepoto in plemenitost v »večnem boju za bitje in obstanek«. To je vsekakor zanimivo cvetje s polja modroslovkega in ko bi bila še danes slavna španska univerza v Salamanki, bi g. Ambrožiča težko pogrešala.

p Predavanje Podružnice Slovenske Dijaške Zveze v Gorici. Podružnica Slovenske Dijaške Zveze za Primorje priredi v Gorici ob sobotah v marcu ciklus predavanj. Prvi predava, in sicer v soboto, dne 1. marca, dr. Karol Capuder: Goriški kmečki upor 1. 1713. (ob dvestoletnici). Nadalje predavajo: v soboto, dne 8. marca Fran Terseglav: Ali krščanstvo še odgovarja kulturnim potrebam modernega človeštva? V soboto, dne 15. marca: Vekoslav Vrtovec: Problemi Rusije in slovanstvo. V soboto, dne 29. marca dr. Janez Ev. Krek: Etika v politiki. Predavanja se vrše v dvorani hotela »Zlati Jelen« točno ob pol 8. uri zvečer.

Ogenj na parniku Avstro-Američane v Trstu. Na ladji »Georgia«, ki je v torek zvečer ob 11. uri odplula v Benetke, je nastal ogenj. Goreti je začelo v skladišču na sprednjem koncu ladje. Kapitan je ladjo obrnil in jo zapeljal pred San Sabo pri Mujah, kjer sta jo začela dva parnika gasiti. Ogenj je napravil blizu 1 milijon škode. Zgorelo je 450 bal pavole; več sodov olja, fosfata in gazolina je pa poškodovanih. Včeraj je še cel dan gorelo, dasi so ogenj omejili na sprednji konec. Parnik je bil zgrajen leta 1908 v Glasgovi in je iz jekla. Dolg je 121 m in širok 15 m.

V spanju okraden. Včeraj se je pripeljal na Reko ogrski poslanec Wittmann, ki je izpovedal na policiji sledeče: med vožnjo od Budimpešte do Reke sta vstopila v kupe prvega razreda dva gospoda. Kmalu nato je poslanec zaspal in se zbudil tik pred Reko, kjer je opazil, da mu manjka denarnica z 1400 K. Misli, da sta ga tujca z kloroformom omamila in nato oropala. V zadnjem času se je na tej progi že več takih slučajev prigodilo.

p Končana stavka. Stavka strežajev v tržaški blaznici je vsled posredovanja župana končana.

p Umrl je krčmar na kolodvoru v Prvačini, Anton Vodopivec, ki je bil svoj čas krčmar »pri petelinčku« v ulici Ghega v Trstu.

Tudi za odrasle

Poraba okrepčevalnega sredstva se izkaže mnogokrat kot zapovedana in sicer ne samo morda za otroke, ampak tudi za odrasle vsake starosti, za ženske in za moške. Že desetletja znana slovita Scottova emulzija se je izkazala kot taka vedno kar najbolje, bodisi da se gre za prirojeno slabost ali za okrepitev po prestani bolezni. Že po razmerno kratki uporabi Scottove emulzije se opazi učinek. Življenska moč se zopet zbudi in dobi se tudi dober tek. Zaradi tega raste hitro moč in dobi se veselje do življenja. Scottova emulzija je tako lahko prebavljiva in okusna, da jo tudi lahko odrasli brez vsakega truda dalj časa jemljejo in lahko preneso.

Cena originalni steklenici je 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 6 v. v znamkah na SCOTT & BOWNE Co. m. b. H., in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu ena pošiljatev potom lekarni za poskušnjo.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
26	9. zveč.	737,1	26	brezvetr.	brezobl.	
27	7. zjut.	746	— 26	sr. sever	jasno	0,0
	2. pop.	732,9	6,1	sr. jzh.	oblačno	
Srednja včerašnja temp. 0,50, norm. 0,80.						

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 27. februarja 1913.

Pšenica za april 1913	11:54
Pšenica za oktober 1913	12:20
Rž za april 1913	9:76
Rž za oktober 1913	9:72
Oves za april 1913	9:93
Oves za oktober 1913	8:76
Koruzza za maj 1913	7:61
Koruzza za julij 1913	7:86

Ženitna ponudba.

Uradnik in hišni posestnik, vdovec, 39 let star, z otroci, s 300 K mesečne plače, se v svrhu ženitve želi seznaniti z gospodično ali vdovo brez otrok od 30 - 40 let s primernim premoženjem. Samo resne ponudbe s sliko naj se določijo na upravo lista pod šifro Pomlad 1913.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša preljubljena sestra, teta in svakinja, gospa

Marija Ahlin roj. Krištof
gostilničarka in posestnica

včeraj dne 26. februarja 1913 ob 11. ponoči, večkrat previdena s sv. zakramenti za umirajočo, po dolgi mučni bolezni, v 63. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Truplo drage rajnice se prepelje v petek dne 28. februarja 1913 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Karlovska cesta 28 na pokopališče pri Sv. Križu v Ljubljani.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v četrtek dne 6. marca ob 8. uri zjutraj v cerkvi sv. Jakoba.

Blago pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

Ljubljana, dne 27. februarja 1913.

Zalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega ljubega sina, brata, strica, gospoda

Ivana Kos

se zahvalujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so tolažili pokojnika v mučni bolezni in se v obilnem številu udeležili pogreba.

Posebno se zahvaljujemo prečastili duhovščini za duševno tolažbo in pa društvu »Orei« iz Borovnice, Vrhnike, Logatca in Preserja za obilno udeležbo in za krasne vence.

Borovnica, 25. februarja 1913.

Zalujoča družina 640

Kos-ova.

Tužnim in vendar udanim sreem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Vsegamogočnemu dopadlo vzeti k sebi našo ljubljeno soprogo, oziroma mater, gospo

Frančiško Povše roj. Kovačič

danes, dne 26. svečana ob pol 6 uri popoldne, po dolgi, jako mučni bolezni in večkrat prevideno s svetimi zakramenti za umirajočo v 78. letu svoje življenske dobe. Pogrebnezahtevane nam pokojne bode v petek, dne 28. svečana ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti. Sv. maše zadušnice se bodo opravile v raznih cerkvah. Poko no priporočamo vsem v blag spomin in pobožno molitev.

V Mokronogu, 26. svečana 1913.

Janez Povše,

soprog.

Ivan, Franc, Nikolaj,

s. n. ovi

Marija poročena Ažman, Frančiška, Alojzija poročena Strel, hčere.

V zadnji dne 16. jan. 1913 v »Mesni zastavljalnici« skupaj za 11 K 90 vin. prodanih: 1 sreb. zapestnica, 1 zl. brožica in 1 zlat prstan, naj se izvoli kupec ali kdor o tem ve — proti nagradi — zgledati pri J. JONTES-u, slugi tega zavoda.

638

Uabilo

na

redni občni zbor

ljubljske podružnice

Avstrijskega mornariškega društva

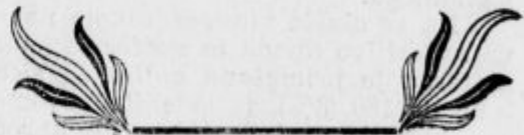
ki se vrši

v petek, 7. marca 1913 ob polu 7. uri zvečer v knjižnici c. kr. deželne vlade.

Dnevni red:

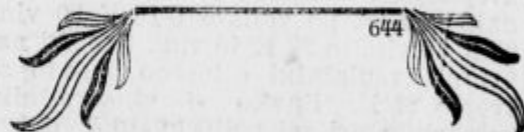
1. Otvoritev občnega zbora.
2. Poročilo blagajnika o finančnem poslovanju podružnice.
3. Poročilo revizorjev.
4. Poročilo o delovanju podružnice.
5. Volitve; nove oziroma nadomestne.
6. Služajnosti.

634

Dr. Ivan Oračen

ne ordinira do preklica

Syrup Sarsaparillae
compos a sidrom.
Čistilo krvi. Stekl. K 5 60 in 7 50.

Liniment s sidrom Capsici
compos.
Nadomestilo za Pain-Expeller s sidrom. — Bolečine ublažujoče sredstvo za vdrgnenje pri prehladu, revmatizmu, protinu itd. — Steklenica K 1 40, 1 40, 2 —.

Železnato beljakovinska tinktura s sidrom.
za malokrvnost in bledico.
Steklenica K 1 40. Steklenica K 1 40.

Dobiva se po lekarnah ali po naravnosti od Dr. RICHTERJEVE
lekarni »Pri zlatem levu«, Praga I. Elizabetinska trida 6.

Deklica

se sprejme na hrano in stanovanje. Poizve se v trgovini na Poljanski cesti 7.

Proda se ali v najem da takoj

malo posestvo št. 13, ležeče tik posajice Radovljica, obstoječe iz 3 njiv, 3 malih gozdnih parcel in hišnega vrta. Več se izve v gostilni v Rakovci, postaja Sv. Jošt pri Kranju.

639

Kuharica

lične službe najrajši v kakem župnišču. Vajena je gospodinjstva in kmetije. Naslov pove uprava tega lista pod št. 641. (Znamka za odgovor).

641

Zahvala.

Globoko ginjeni po premnogih dokazih sočutja povodom bolezni in smrti naše ljube, nepozabne soproge oziroma matere, gospe

Lujize Perles

čutimo se dolžne, izreči tem potom za iste kakor tudi za številno spremstvo pokojnice na njenem zadnjem potu v lastnem imenu kakor tudi v imenu otrok najodkritosrčnejšo, najglobokejšo zahvalo.

Ljubljana, 27. februarja 1913.

Rodbina Adolf Perles-ova.

637

Važno za vinogradnike.

V zadnjih letih, zlasti leta 1912, nam je poleg peronospor (rje, paleža), napravila veliko škodo tudi plesnoba ki se pri nas pojavlja vsako leto, posebno pa, ako je vreme bolj vlažno, deževno.

Proti peronospori imamo izvrstno sredstvo v modri galici, proti plesnobi pa v žveplu. Žveplo pa mora biti čisto, jako fino zmleto in sveže. Če mu ena teh lastnosti manjka, nima pravega učinka.

Posebno priporočljivo je pa žveplo, ki mu je primešana fino, zmleto modra galica in katero se vsled tega imenuje galično ali bakreno žveplo (laški »zolfo ramato«). Tako žveplo učinkuje ne samo proti plesnobi, ampak tudi proti peronospori (rji, paležu) na grozdju, toraj proti dvema najhujšima boleznima, ki nam grozdje uničujeta. Zmleto galica se kot prah raje prime zaroda in grozdja kot škropljena, se zaleze zlasti rada do pecljičkov, skozi katere se jagode najraje nalezejo peronospore.

Vsak pameten vinogradnik mora toraj svoje trte tudi vsaj trikrat na leto požvepljati in sicer z galičnim žveplom, katero itak ni dosti dražje od navadnega.

Da se olajša vinogradnikom nabava zanesljivo finega in svežega žvepla, kteremu je primešana galica in sicer 3 kg na 100 (3%), je sklenila novomeška kmetijska podružnica, da naroči tako žveplo naravnost iz tovarne v Boloniji v Italiji v celem vagonu, ako se zgosti zadosti naročnikov. 100 kg 3odstotnega galičnega žvepla velja pri celem vagonu v Novem Mestu 21 K.

Podružnica preskrbi vsakemu tudi zanesljivo in izkušene žveplalnike in sicer stanejo dunajski, pločevinasti žveplalniki »Vindobona«: ročni 10 K, nahrbtnni pa po velikosti 19 K 80 vin., 23 K 40 vin. in 27 K 40 vin., tirolski nahrtni žveplalniki z leseno posodo za žveplo 21 K. Enako si vinogradniki preskrbijo pri tej priliki lahko dobre škropilnice »Avstrija« po 29 K 80 vin., oziroma 32 K 20 vin., z enim ali dvema razpršilnikoma.

Kdor želi, da se mu katera tukaj navedenih potrebščin preskrbi, zgledi naj se takoj, najpozneje pa do 10. sušca t. l. pri kmetijski podružnici novomeški in pošlje naj obenem primerni znesek kot aro.

B. Škalický,

c. kr. vinarski nadzornik.

Lansko vinska letina in naša vinska trgovina.

Leto 1912. je bilo kot vinsko leto kakor za vinogradnike tako tudi za vinske trgovce in gostilničarje neugodno. Bilo je eno tistih suhih let, ki jih šteje naš vinogradnik sedaj že tri zaporedoma, torej za naše, po večini male in revne posestnike malo preveč.

Lansko slabo vinsko letino je odločil že mraz sredi meseca aprila po Dolenjskem. Trte so vsled zgodnje pomladi prežgale pognale in hud mraz (do 5° C) v dneh 12. do 14. aprila je na Dolenjskem uničil povprek najmanj 60 odstotkov glavnih trtnih oces, torej onih oces, ki so najbolj rodovitna. Skoda, ki jo je mraz v tem času na Dolenjskem napravil, je znašala gotovo štiri milijone kron.

Cesar pa nista mraz in neugodno vreme v cvetu uničila, je vzelo slabo vreme poleti. Vsled slabega in mokrega vremena se ni le grozdje slabo razvijalo, ampak nastopile so razne bolezni, zlasti rja in plesnoba. Ko se je pa v drugi polovici meseca septembra vreme še bolj ohladilo in je začelo kar curkoma liti, je bila usoda naših vinskih gor in vinske letine že zapečaten. Grozdje je začelo gniti in mali kmet - vinogradnik je pričel trgati, da reši vsaj to, kar mu je ostalo. Take žalostne trgate ne pomnimo na Dolenjskem, odkar smo svoje po trtni uši upostocene vinograde obnovili z novimi trtami. Kakor je bilo neugodno vreme celo leto, tako je bil tudi žalosten uspeh trgate.

Na Dolenjskem, zlasti v mrzlejših okrajih (Litija, Radeče, Žužemberk, Trebnje) je bilo dosti posestnikov, ki sploh niso šli trgat, ker ni bilo kaj.

Jako slabo je bilo tudi v onih občinah mokronoškega sodnega okraja, kjer je toča pobila. V teh dveh okrajih se je pridelalo povprek 4 hl vina na hektar, tedaj niti ena desetina normalne trgate.

Najbolje je bilo še v krškem in kostanjeviškem sodnem okraju. Tam se je v povprečju pridelalo okoli 10 do 15 hl na hektar, tedaj skoro četrtina normalnega pridelka.

Mošči so bili na Dolenjskem revni na sladkorju (12—15%) in nenavadno kisli (14—24‰ kisline), imeli so vobče najmanj eno četrtino sladkorja manj in dve tretjini kisline več kot leta 1911.

V Beli Krajini je bil položaj deloma boljši, posebno v metliškem sodnem okraju, ki je zavarovan po Gorjancih proti severu in ima ugodnejše podnebje za trto kot mrazu bolj odprt črnomeljski sodni okraj.

V črnomeljskem sodnem okraju se je pridelalo komaj 5 hl vina na hektar, tedaj komaj osmino normalne letine, mošt je imel 13—15% sladkorja, in enako množino promille (tisočink) kisline.

Najboljšo letino na Kranjskem so imeli Vipavci. Tam ni bilo slane in tudi vreme ni bilo tako mrzlo in neugodno kot na Dolenjskem. Saj ima navadno vipavska dolina skoro še preveč suše in vročine.

Na Vipavskem se je pridelalo povprek 50 hl vina na hektar, kar je normalno, tedaj okroglo 40.000 hl vina v celi dolini, med tem ko se je po celem ostalem Kranjskem (Dolenjskem in Belokranjskem), ki ima 19krat več vinogradov kot Vipavska, pridelalo komaj 60.000 hl. Ves lanski pridelok na Kranjskem je znašal tedaj okroglih 100.000 hl vina.

Tudi na Vipavskem je imel mošt za 2 do 3% več kisline kot druga leta. Ker pa vipavskim vinom navadno kisline manjka, jim to ni bilo na škodo. Sladkorja so pa kazali mošči ravno toliko kot druga leta.

To so kmalu izvedeli zunanji trgovci, zlasti Nižejavstrijci in že začetkom septembra, torej še pred trgatvijo, — česar gotovo na Vipavskem še nikoli ni bilo — se je razvila živahna vinska trgovina, še bolj pa seveda od pričetka trgate do Božiča, v katerem času se je na Vipavskem gotovo prodalo nad 30 tisoč hektolitrov vina. Cene so bile začetkoma nizke, sladek mošt, takoj od preše, se je prodal od 34 do 40 K, pozneje, koncem oktobra, mlado vino po 44 do 46 K in po sv. Martinu po 48 do 50 K hektoliter. Ta cena se drži še danes. Kvalitetna vina so sedaj po 65 do 70 vin. liter.

Dočim so naši vinski trgovci po stari navadi stikali po vseh sosednjih kronovinah, so posegli tuji pridno po naših vipavskih vinih in so jih kupili po jako ugodnih cenah ter so si tako napolnili svoje kleti. In še sedaj se iz Vipave vedno izvažajo vino na Nižejavstrijko, Moravsko itd. ter so tamošnji odjemalci, ki so gotovo razvajeni konsumenti, z vipavskimi vini jako zadovoljni.

Zalibog vladajo pri nas zlasti v Ljubljani in na Gorenjskem, proti vipavskemu vinu neumljivi predsodki. In vendar je po novem načinu, to je brez kipenja na tropu in pri modernem načinu kletarenja (filtriranja itd.), vipavsko vino zelo pitno in okusno.

Kdor se hoče o tem prepričati, naj posei državno vzorno klet v Novem mestu, ki stoji pod vodstvom vinarskega nadzornika in pokusi tam ležeča vipavska vina.

Priporočamo našim vinskim trgovcem in gostilničarjem, da se še sedaj, ko je še kaj zaloge, obrnejo na Vipavsko, kjer dobijo lahko prav okusna in dobra vina po zelo primerni ceni.

Ampak tudi dolenjska vina so na kislini neverjetno veliko izgubila.

Ta proces se vrši v vinu vsled delovanja kiselih glivic in raznih bakterij, izločenja vinskega kamna itd. naravnim putem. Saj vemo, da je n. pr. glivica mikrococcus malolacticus v stanu, da razkroji do 5‰ vinske kisline.

Kdor je pokusil letošnjega dolenjskega koj po kipenju in ga pokusi danes, ta niti verjel ne bo, da je to eno in isto vino.

Tudi dolenjsko vino, zlasti za poletni čas, bo prav prijetna pijača. Cene so zdaj okoli 48 do 60 vin. za boljše vina. V kostanjeviškem in krškem okraju se dobi veliko in prav dobre kapljice. V drugih okrajih je vina malo in se proda lahko doma.

Enako je dobiti tudi v metliškem okraju (v okolici Metlike, Semiča itd.) prav dobro kapljico. Cene so tukaj 48 do 54 vin. za navadno dobro vino, boljše po 60 vin.

KNJIGOTRŽTVO.

Priučenje nemščine. Knjiga »Nemščina brez učitelja« obsega sedaj dva dela. Že znani I. del »Nemška slovnica za samouke« služi za temeljito priučenje nemščine, kar pa zahteva precej truda in slovnice izobrazbe. Velja 1 K 20 vin. II. del »Slovensko nemški razgovori v vsakdanjem življenju«, 1 K 20 vin., je pa nova knjiga praktične vrednosti, ki jo lahko rabi vsak samouk, ki zna čitati. Na podlagi

teh razgovorov se bo kar naravnost vpeljal v nemško govorico, da bo lahko šel med Nemce, ker bo znal nemščino za vsakdanjo potrebo. Razgovori so prirejeni za vse slučaje in razmere; tako bo našlo na primer slovensko dekle, ki služi pri nemški družini, razgovore, ki jih rabi v službi. Slovenski trgovec, gostilničar, obrtnik, delavec, mladenič, ki gre k vojakom itd., bo tudi našel v knjigi potrebne razgovore za občevanja z Nemcem. Knjižica bo pa zanimala tudi marsikoga, kateremu se ni treba nemščine šele učiti. Tako najdejo tu na primer načelniki slovenskih telovadnih društev, požarnih bramb itd. v odstavku »Razgovori za vojaške novince« poleg nemških tudi vsa slovenska vezbalna povelja. Knjižica nudi pa še veliko druge tvarine, ki bo splošno zanimala. Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Oba dela skupaj vezana v celo platno veljata samo 2 K 80 vin.

Žun, Osebnostna d. hoditna. Četrto poglavje zakona z dne 25. oktobra 1896. št. 220 drž. zak. o neposrednih osebnih davkih s pojasnili, zadevnimi odločbami c. kr. upravnega sodišča in raznimi vzorci. Cena 1 K 20 vin., po pošti 1 K 30 vin. — Ker bo kmalu potekel ro, do katerega mora vsak pri c. kr. davčni oblasti podati napoved o osebnih dohodnih opozarjamo na to praktično knjigo, ki bo vsakemu to napoved znatno olajšala. Kdor bo imel pri roki to knjigo, uveljavil bo lahko marsikak odbitek. Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Vojska na Balkanu. 11. in 12. sešitek tega zanimivega dela izide v nekaj dneh. S 13. sešitkom pa bo delo za sedaj zaključeno.

Mohorjani — vsi se spomnite „Slovenske Straže“!

Tovarne za Asbestškrilj „Zenit“

družba z omejeno zavezo Mor. Zumberk

dobavljajo najboljši in najcenejši

krovski materijal.

Zastopnik: Zajec & Horn, Ljubljana.

Dunajska cesta 73. 249

Sanatorium Emona v Ljubljani, Kemenskega silca 4
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Bergano, primar I. klr. odd. de2. boln.

Avtomobilna zveza

Idrija, Logatec, kolodvor.

Odhod iz Idrije:	Prihod v Logatec:
ob 6— zjutraj	ob 7:50 zjutraj
„ 12— opoldan	„ 1:40 popoldan
„ 3:30 popoldan	„ 5:10 popoldan

Odhod iz Logatec:	Prihod v Idrijo:
ob 8:30 zjutraj	ob 10:20 zjutraj
„ 2:30 popoldan	„ 4— popoldan
„ 6:30 zvečer	„ 8:15 zvečer

Cene z avtomobilnim omnibusom:

	I. razr.	II. razr.
Idrija-Logatec ali naspr.	K 3—	K 2—
Idrija-Godovič „ „	1:50	1—
Godovič-Hotodrsica „ „	1:50	1—
Hotodrsica-Logatec „ „	1:50	1—

Cene s kombiniranim avtomobilom:

	I. razr.	II. razr.
Idrija-Logatec ali naspr.	K 3—	K 2—
Idrija-Godovič „ „	1:50	1—
Godovič-Hotodrsica „ „	1:50	1—
Hotodrsica-Logatec „ „	1:50	1—

Označena vožnja se vrši vsak delavnik, omnibus vozi vsak dan opoldan, ob nedeljah in praznikih vozi le opoldan omnibus.

Točnost se po možnosti vzdržuje, vendar pa ne prevzamemo nobene odgovornosti za morebitno zamudo.

Valentin Lapajne v Idriji.

Nov pletilni stroj

se takoj proda pod jako dobrimi pogoji. Več se izve: Poljanska cesta št. 6, I. nadstropje, levo pri I. MURMAYR. 575

Izredni uspeh, ki sem ga dosegel pri svoji žitni kavi

v vseh slovanskih pokrajinah, me nagiba, da iznova opozarjam na ta svoj prvovrstni izdelek, ki po svoji kakovosti in nizki ceni ne pozna nobene konkurence, ter se smatra za neobhodno potreben predmet za vsakdanjo rabo v vsakem gospodinjstvu. Z vzorno in skrbno postrežbo sem si pridobil v vseh slojih prebivalstva popolno zaupanje in z zadovoljenjem moram na tem mestu naglašati, da se znatno množijo krog mojih odjemalcev. Obrnite se torej z zaupanjem na moje izborni trdko in prejel boste za 4 K 5 kg izborne žitne kave poštne prosto na vsaki pošti. Vsaka pošiljka je zašita najskrbneje v zelo močno platneno vrečo in vsebuje vrhutega še dragoceno premijo: predmet, poraben v vsakem gospodinjstvu. Obrnite se takoj zaupno na trdko

Jos. Veselý, Praga VII. 586

in postali bodete za vedno moj stalen odjemalec. 324

I. ljubljansko uradniško gospodarsko društvo v likvidaciji. 615

Pisarna: Subičeva ulica šte. 3, III. nadstropje. Uradne ure: Ob delavnikih od 2. do 4. pop.

Proda se še: decimalna tehtnica za 500 kg, več stelaž (2 manufakturni z galerijo), več pudelnov, stojala za olje in petrolej, 2 pisalni mizi in ciklostil.

Krasni moderni spomladanski kostumi, moderne jope in plašči, vrhnja krila, raznovrsne bluze v največji izberi in dobrega okusa priporoča

Modna trgovina P. Magdič
Ljubljana, nasproti glavne pošte.

546

Izgotovljene obleke

za moške in otroke v veliki izbiri po zmerni ceni v manufakturni trgovini

2934

Ljubljana Pri Škofu zdrav. škofije